

Turistický magazín

ročník XV., září 2021

**ZDARMA**

# KAM

po Česku

[www.kampocesku.cz](http://www.kampocesku.cz)

*Srdce lvího není,  
i pazour i hřiva  
zanikly: lví tlama  
pustozubá jen  
po Čechách se daří.*  
-František Ladislav  
Čelakovský-



## Svatováclavské babí léto budiž teplé, barevné a veselé



Karlovarský kraj  
Žijeme regionem



# Objevte lázeňské UNESCO

Proslulá lázeňská města západočeského lázeňského trojúhelníku – Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně byla v rámci mezinárodní sériové nominace „Great Spa Towns of Europe“ nově zapsána na seznam památek UNESCO – kromě léčebných procedur a celostního přístupu ke zdraví i za neobyčejnou architekturu, unikátní přírodní zdroje a bohaté společenské vyžití, které ho řadí mezi významná evropská kulturní centra.



[www.zivykraj.cz](http://www.zivykraj.cz)



United Nations  
Educational, Scientific and  
Cultural Organization



World Heritage  
Convention



## Milí čtenáři,

dobrých zpráv není nikdy dost. Proto vězte, že izraelsí vědci objevili nový druh člověka Homo s rysy neandertálců i raného typu moderního člověka z časů před 120 až 140 tisíci lety. Krátce poté vědci oznámili nález v depozitáři Národního muzea, kde datovali nejstarší lebku (ženy), moderního člověka z období před více než 45 000 lety. Do třetice vědci také

zjistili, proč naši předci tak rádi malovali v temných jeskyních už před 30 000 lety. Domnívají se, že louče zapálené v nevětraných prostorách vyvolávaly hypoxii a následné halucinace. Tak patrně vznikla umělecká závislost.

Je tu září a začíná nový školní rok. Prožijí ho žáci ve škole, nebo v dětském pokojíčku? Pokud učitelé o dovolené měli šanci nabrat energii a zregenerovat tak, že omezili činnosti školou zavánějící a dopřáli si fyzické aktivity s lidmi málomluvnými, potom netpím obavami, že by výuku klasickou či jinou nezvládli. Problém vidím v tom, že technologie umožňující napodobit lidský hlas se zlepšila natolik, až výsledný hlas dosáhl dokonalosti. To by mohl být u distanční výuky problém. Omluvit z výuky by se mohly děti hlasem rodičů a naopak, rodiče by hravě zvládli odpovídat za své děti při zkoušení.

Pokrok nás dobíhá, třeba jako mě, když mi dala sbohem stará televize. Ono se dnes už nic neopravuje! Jen vyměňuje! Tak už nevzděláváme opraváře, ale měničce. Původní měla návod jako za groš kudla, kdežto za nový by se nemusel stydět sám Palacký. Navíc byl plný mně neznámých technologií, aplikací a výrazů vůbec. Nastudovat ho by trvalo měsíce, pochopit věčnost. Tolik času nemám! Zjistil jsem, že se stále zapojuje do zásuvky, má knoflík na zvuk i programy a vypnout se dá, když tam vaří programy z minulých konzerv.

Čeká nás také babí léto, malebné období roku, které bude letos jiné. Příroda halící se do barev podzimu díky dostatku vláhy nabídne jímavé scenérie. Proto chodte, kochejte se, fotte, malujte, umělecky se projevujte, závislost jsme přece zdědili po předcích.

Luděk Sládek, šéfredaktor



vychází elektronicky  
27. 8. 2021

## Z PRANOSTIK...

Svatý Václav víno chrání,  
po něm bude vinobraní.

## ■ KAM vybírá z obsahu



Bez důkazu opaku . . . . .	03
Poslední korunovace dobrotivého trotla . . . . .	05
Bohémský mystifikátor . . . . .	06
Chcete válku, nebo mír? . . . . .	08
Projděte se místy, která znáte z klasických hudebních děl . .	10–11
Lipany výstrahou . . . . .	12
Babí léto ve Vodním mlýně v Hoslovicích. . . . .	14
Do kanadského Hradce s dětmi i v září <b>SOUTĚŽ</b> . . . . .	15
Město Tábor je město, kde zažijete historii . . . . .	17
Šumavou bez hranic . . . . .	18–19
Virtuální prohlídka krovu františkánského kostela v Chebu . .	23
Toulky Bránou do Čech . . . . .	24
Funpark aneb Opičárny povoleny <b>SOUTĚŽ</b> . . . . .	26
Ústí nad Orlicí v pohybu . . . . .	29

## Mračna se stahují

(720 let)

Skon papeže Bonifáce VIII. v září 1303 situaci Přemyslovcům neulehčil. Před smrtí totiž vyzval římského krále a rakouského vévodu Albrechta, aby podpořili Karla Roberta z Anjou v získání svatoštěpánské koruny.



Budín, Norimberská kronika, 1493

Když v září 1301 dorazil do Budína, sídla nového uherského krále Václava III., papežský legát Mikuláš Boccasini, aby prosazoval nároky Karla Roberta z Anjou na uherský trůn, nikdo ještě netušil, že se stane později papežem Benediktem XI. Boccasini na své misi také tlumočil nesouhlas římské kurie s Václavovým obsazením uherského stolce. Proti Přemyslovcům vznikla koalice Anjouovců, papeže a Habsburků. Albrecht vyhlásil nad českým králem říšský interdikt a chystal se na české země zaútočit. Levnější ale bylo Václava III. zavraždit v Olomouci.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

## Král Jindřich (715 let)

Po smrti posledního českého krále a Přemyslovce Václava III. v Olomouci 4. 8. 1306 se země ocitla bez krále. Novým kandidátem se stal malý, zbabelý, hloupý, líný šlechtic z Tyrolska.



Jindřich Korutanský, malba, zámek Ambras

Jindřich Korutanský, tyrolský hrabě, korutanský vévoda, kraňský markrabě, se stal kandidátem proto, že měl za ženu nejstarší dceru Václava II. Annu Přemyslovnu. Možná také z toho důvodu mu Václav III. před svým odjezdem na Moravu svěřil vládu v Čechách. Při

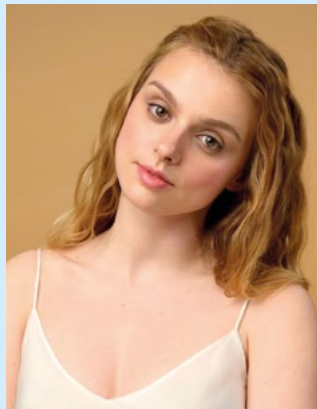
volbě nového českého krále na sněmu v Praze pak zřejmě rozhodlo privilegium o nástupnictví žen na český trůn, které roku 1265 údajně vydal českému králi Přemyslu Otakarovi II. král Svaté říše římské Richard Cornwallský. O existenci tohoto privilegia historikové vedou spory. Nicméně na sněmu prý bylo přečteno, ať už se jednalo o podvrh nebo ne, a většina panstva podpořila kandidaturu korutanskou, ne habsburskou. Tak byl počátkem září 1306 Jindřich prvně zvolen českým králem.

Alois Rula

foto © Wikimedia Commons

## KAM na výlet se ŠTĚPÁNKOU FINGERHUTOVOU

Herečka a dabérka Štěpánka Fingerhutová se narodila 1. července 1996 v Příbrami. Již během studia na Pražské konzervatoři začala hostovat v inscenaci Kati v pražském Činoherním klubu. V roce 2018 získala angažmá ve Východočeském divadle Pardubice, ve kterém byla dvě sezony. Následně odešla na volnou nohu a hostovala například v Divadle Na Fidlovačce v muzikálu Šakalí léta. Štěpánka se do povědomí diváků více zapsala skrze seriály Ordinace v růžové zahradě, Lync, Modrý kód či komediálními filmy Dvojníci a Bajkeři. V současné době je Štěpánka Fingerhutová novou posilou hereckého souboru Divadla v Dlouhé.



Nová posila Divadla v Dlouhé Štěpánka Fingerhutová

rovněž ráda vracím, jsou pernícím provoněné Pardubice, kde jsem strávila dva roky v angažmá a donedávna jsem zde ještě dohrávala představení George Kaplan. A když už jsem občas přesyce na městském životem, tak utíkám do lesů na Vysočině a vydávám se po cyklistických trasách třeba kolem vodní nádrže Želiv.

Děkuji Vám za zajímavé tipy na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

### Kam byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Těch míst, kam bych vaše čtenáře ráda pozvala, je nepřeberné množství. Jako první ale doporučuji navštívit jedno z neznámějších poutních míst – barokní areál Svatou Horu v mojí rodné Příbrami, kde je opravdu krásně. Velmi ráda navštěvuji také lázeňské město Poděbrady. Dalším městem, kam se



Poutní místo Svatá Hora u Příbrami

foto © Wikipedia Commons; archiv Štěpánky Fingerhutové

## Dopisy čtenářů

Vážení, prosím Vás, můžete mi poslat KAM po Česku červenec–srpen 2021 v elektronické podobě? V okolních IC není k dostání. Pavel Bartošek, Frýdlant n. Ostravici

*Dobrý den, pane Bartošku, velice rádi.*

Dobrý den, srdečně vás zdravím a rád bych vám společně s mými přáteli poděkoval za vstřícnost, ochotu a užitečné informace, které jste nám poskytly při návštěvě vašeho infocentra. V Aši jsme nikdy nebyli a byli jsme nadchnuti jejím okolím... Hlasujeme pro vás v soutěži infocenter. Radek Mathauser s Hankou, Alenou, Petrem, Katkou, Jaroměř a Mělník

*Dobrý den, pane Mathauser, vaše psaní infocentru Aš předáme.*

Vážení pane šéfredaktore, při našich toukách Šumavou se mi v IC Kvilda dostalo do rukou prázdninové číslo magazínu. Velmi se mi líbí, celé jsem ho přečetl a poslal jsem soutěže. Bylo by možné, zda byste mi ho mohli posílat. Oldřich Urban, Jihlava

Dobrý den, prosím o předplatné časopisu Kam po Česku. Děkuji. Jana Hladová, Strašice

Dobrý den, jsem velmi ráda, že nastaly již lepší časy jak pro turistiku, výlety a cestování, ale také

i pro nás čtenáře, kdy si opět můžeme číst v oblíbeném magazínu KAM po Česku. Moc mně to chybělo a navíc nám v Hradci zrušili Infocentrum na Velkém náměstí, kde jsem si časopis vyzvedávala. Nicméně jsem opět nadšená... Blanka Mrkvičková



Srdečně zdravíme celou redakci magazínu KAM PO ČESKU z Děčína... Právě díky Vaším tipům na výlet jsme navštívili už pár zajímavých míst a chceme poděkovat za opravdu hezké a hlavně pravdivé nápady, kam vyrazit. Vaše doporučení jsou přehledná, výstižná, dokáží skvěle upoutat. Jedním z našich současných výletů byla návštěva Liberce, a protože máme dvě malé slečny, tak zvitězili Dinopark... Eliška, Verunka, Martina a Petr Bendovi, Děčín

*Děkujeme všem našim čtenářům za projevenou důvěru i milá psaní.*

Luděk Sládek, šéfredaktor

## Kníže Soběslav I. a král Štěpán II. (895 let)

Moravsko-uherská hranice se stala v září roku 1126 místem neobyčejného setkání. Český kníže Soběslav I. a uherský král Štěpán II. jednali o urovnání vztahů mezi oběma zeměmi.

Soběslav to neměl lehké, několikrát musel do exilu, ale s pomocí matky Svatavy se stal po smrti bratra Vladislava roku 1125 českým knížetem. Byl tou dobou na vrcholu sil a navíc byl povzbuzen lednovým úspěchem v bitvě u Chlumce u Ústí nad Labem proti římskému a německému králi Lotharovi III. v zimě 1126. Touto bitvou se totiž řešily spory o české knížectví právě mezi Soběslavem a Otou II. Olomouckým, který se obrátil o pomoc na Lothara. Smrt Oty v této bitvě přišla Soběslavovi náramně vhod. Využil situace a zbavil na Moravě údělu syny Oty a v Olomouci dosadil za vládců Václava, pražského Přemyslovce. Panovníci dojednali pokračování stability na svých hranicích, kterou nastavila bitva na Luckém poli roku 1116. I tam se už Soběslav angažoval, a přispěl tak k osamostatnění dnešní Moravy od vlivu Uher. To byl jeden z důležitých momentů po určité nejistotě po zániku Velké Moravy. Tím ale rošády



Král Štěpán II. Uherský, Uherská kronika, 1488



Kníže Soběslav I., věnovací list Horologium Olomucense, 1136

po roce 1126 neskončily. V duchu středověkých řešení nejen dynastických sporů nechal roku 1128 uvěznit pro spiknutí Konráda Znojemského na hradě Grojč v dnešním Sasku. Po šesti letech ho propustil, vrátil mu úděl a sjednal mu sňatek s Marií Srbskou, sestrou uherské královny. Podobně si „pohrál“ i s Vratislavem Brněnským.

-babok-

## Rada čtyř (620 let)

Václavu IV. bylo přední českou šlechtou vyčítáno, že je líný, neschopný, labilní, pije, obklopuje se kumpány z nižší šlechty a neřeší chod věci království. Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde...



Jan Nepomucký, Karlův most

Přestože měl Václav IV., král český a římský, své nedostatky, měl i své odpůrce. Vládl pod tlakem nepříznivých okolností morové epidemie, papežského schizmatu, vpádu Mišeňských a konfliktů s nevlastními bratry Zikmundem a Joštem. Vraždou Jana z Pomuku (1393) si ale opravdu „zavařil“! Byl sesazen z říšského trůnu a v září 1401 donucen panskou jednotou odevzdat velkou část své moci do rukou čtyř jejích předních členů. „Rada čtyř“, ve složení arcibiskup Olbram III. ze Škvorce, Jindřich III. z Rožmberka, Ota z Bergova a Jan Krušina z Lichtenberka, ovládla „kolbiště“.

Antonín Fridrich

foto © autor

## Konec II. křížové výpravy (600 let)

Z iniciativy mohučského arcibiskupa Konráda, rýnského falckraběte Ludvíka, kolínského arcibiskupa Dětricha z Mörsu a trevírského arcibiskupa Oty ze Ziegenhainu byla koncem května 1421 svolána na 23. srpna druhá křížová výprava do Čech. Tu podpořil nový papežský nuncius, římský kardinál Branda Castiglione.

Křížáci dvěma proudy vtrhli 28. srpna 1421 na české území. Vojsko vedené falckrabětem Ludvíkem III. postupovalo údolím mezi Slavkovským a Českým lesem ke Kynžvartu a odtud přes Žlutice, které se vzdaly bez boje, k hradu Mašfov.

Před Kadaní se falckrabě spojil s druhým proudem, který pod velením arcibiskupů z Trevíru a Kolína nad Rýnem přitáhl podél Ohře přes Loket. Po dobytí měst Kadaně a Chomutova se jejich husitští obránci stáhli do Žatce. Město patřící k oporám husitského hnutí bylo následně 10. září obleženo křížáckými vojsky. Stačilo se však ještě předtím zásobit. I díky tomu odolalo šesti útokům obléhatelů, jejichž zásoby se tenčily a navíc sláblo i jejich odhodlání. Po zprávách, že se obráncům



Rýnský falckrabě Ludvík III., kolegiální kostel Neustadt, 1420



Modlí se křížácký rytíř, 2. čtvrtina 13. století, Westminsterský záter

bližší posily, a po nečekaném požáru ležení se 2. října křížáci dali na ústup. Díky obráncům Žatce tak neuspěla ani druhá křížová výprava do Čech.

-felix-

## Bez důkazu opaku

(605 let)

Uplynul bezmála rok od popravě mistra Jana Husa z popudu kostnického koncilu, vykonané kostnickou samosprávou 6. 7. 1415. V Čechách to přesto stále vřelo a schylovalo se k husitské rebelii.



Karolinum, studie F. X. Margolda, 1939

Když pražská univerzita 11. září 1416 vydala osvědčení o Husově bezúhonném životě a pověsti, přihlásila se tak k Husovu odkazu a učinila krok k rozchodu s odpůrci husitství. O Husově bezúhonnosti nebylo doma pochyb. Řečeno právnickým žargonem, listina obsahovala osvědčení mistrovsky nevinny, o kterých není právního sporu ani jiné pochybnosti, byla veřejnou listinou s presumpcí správnosti, proti jejímuž obsahu se šlo bránit jen důkazem opaku. Církevní koncil v Kostnici ale zareagoval jinak. Činnost pražské univerzity na neurčito zastavil.

-lgs-

foto © autor

## Historia magistra vitae

**Září 1331** (690 let)

**Jan Lucemburský vpadl do Polska** a oblehl Poznaň. Krále Vladislava I. Lokýtku z dynastie Piastovců přinutil k uzavření příměří a po vyměření domácí dynastie obdržel Hlohovsko, jedno ze slezských knížectví v Dolním Slezsku. Knížectví se stalo lénem Českého království.

**Září 1621** (400 let)

**Vojsko Gábora Bethlena vstoupilo na Moravu** a spojilo se zde s Valachy. Ti pod vedením Adama z Víckova napadli Hranice a Lipník. Postupně se jim podařilo ovládnout východomoravská městečka. Bethlen začal koncem listopadu ustupovat do Uher a krnovské vojsko se stahovalo do Slezska.

**2. 9. 1626** (395 let)

**Valdštejnovo vojsko dorazilo do Olomouce** a dále táhlo přes Kroměříž k Uherskému Brodu a pak na Slovensko. Ke srážce s Bethlenem však nedošlo, poněvadž ten se svým vojskem ustupoval na východ. 10. října zahájil jednání ve Vídni o příměří a 20. prosince sjednal s císařem mír.

**2. 9. 1996** (25 let)

Po dvaceti letech byla obnovena **tradice povinné devítileté školní docházky** a vůbec poprvé se otevřela **možnost studovat na vyšších odborných školách**. VOŠ jsou součástí terciálního vzdělání a jsou zaměřeny především na praktickou profesní orientaci. Studium je zakončeno absolutoriem.

**3. 9. 1981** (40 let)

**V hlubinném dole Pluto II** v Louce u Litvínova **došlo k důlnímu neštěstí**. V podzemí bylo 105 horníků a záchranářů, zahynulo 65 z nich, 13 bylo zraněných těžce a 15 lehce. Tragédie nebyla spolehlivě objasněna. V úvahu přichází zápar uhlí, hromadění metanu a následný výbuch.

# Jan Jiskra proti Uhrům (570 let)

**Husiti, Uhři nebo Turci? Jan Jiskra z Brandýsa by vám o nich mohl dlouze vyprávět. Bitvám i diplomacii s těmito nepřáteli věnoval prakticky celý svůj život.**

Navzdory svému českému původu se středem jeho zájmu stalo dnešní Slovensko. Tehdejší Horní Uhry se mu podařilo ovládnout s asi pětitisícovým žoldněřským vojskem tvořeným bývalými husity. Obsadili středoslovenská hornická města, Spiš a část východního Slovenska. Využili tak složité situace na uherském trůně po smrti Zikmunda Lucemburského roku 1437 a nestability v podobě střídání králů. Jan Jiskra se prakticky stal jedním ze sedmi správců Uherska a sídlil hlavně ve Zvolenu a Košicích. Problém nastal po zvolení nového místodržitele Jánose Hunyadyho roku 1446. Pánové si nerozuměli



Jan Jiskra z Brandýsa, Mikoláš Aleš, cca 1890



Jan Jiskra z Brandýsa mezi hejtmany

a vedli spolu vojenské spory s krátkými příměřími. Jan Jiskra porazil svého soka u Košic (1449), poté došlo k uzavření míru na sněmu v Budíně. Ale pak to přišlo. Sedmého září 1451 u Lučence

si Uhři v čele s Hunyadym odnesli těžkou porážku. Zdroje uvádějí různá čísla, ale dobře vyzbrojených a vycvičených Jiskrových vojáků bylo mezi třemi a čtyřmi tisíci proti přesile zhruba deseti až dvanácti tisíci protivníků. Mnoho uherských vojáků padlo, někteří jejich velitelé zradili a z bitvy utekli. Jan Jiskra však udělal chybu, že poražená vojska nepronásledoval a že Jánose Hunyadyho nezajal. Po bitvě byl uzavřen nový smír.

Po nástupu Matyáše Korvína na uherský trůn mu Jiskra pomáhal v boji proti Turkům, a dokonce jeho jménem vedl roku 1467 mírová jednání se sultánem.

-liban-



Erb Jana Jiskry

# Jihlava, dva králové, dvě mince (535 let)

**Malá Jihlava má ve svých dějinách dvě zajímavé královské korunovace. V srpnu roku 1436 tu byl českým králem korunován Zikmund Lucemburský a 27. května 1471 také Matyáš Korvín.**



Vladislav II. Jagellonský, asi 16. století



Matyáš Korvín, druhá polovina 15. století

Tím vzniklo po smrti Jiřího z Poděbrad dvojvládí, protože den předtím byl v Kutné Hoře zvolen českým panovníkem Vladislav Jagellonský. Oba kohouti vedli dlouhý diplomatický souboj s podporou šlechty v různých částech země. Roku 1479 dohodou v Olomouci potvrdili faktický stav,

králů proběhlo na přelomu srpna a září 1486 v Jihlavě. S Matyášem na něm byla přítomna jeho manželka Beatrix Aragonská a nemanželský syn Jan Korvín. Jednání trvalo dva týdny a kromě uzavření dědické úmluvy Matyáš svolil k ražbě stejných

mincí ve vedlejších zemích Koruny české jako v Čechách. Groše měly mít stejné parametry co do váhy, zrna a stříže, jediný rozdíl byl ve jménu krále. Matyáš se tímto krokem snažil zajistit dědictví pro svého nemanželského syna Jana. To se ale přepočítal. Jeho vůle po jeho smrti v roce 1490 nebyla naplněna a novým uherským králem byl stavy zvolen a opět potvrzen Vladislav Jagellonský, syn polského krále Kazimíra IV.

-všenislav-



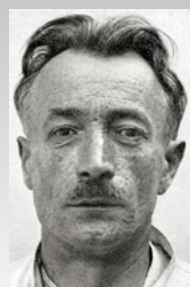
Stříbrný půlgroš Matyáše Korvína



Pražský groš Vladislava Jagellonského



**1841** (180 let)  
**Antonín Dvořák**  
\* 8. 9. 1841  
† 1. 5. 1904  
český hudební skladatel



**1871** (150 let)  
**František Kupka**  
\* 23. 9. 1871  
† 24. 6. 1957  
český malíř, zakladatel abstraktního malířství



**1886** (135 let)  
**Jan Masaryk**  
\* 14. 9. 1886  
† 10. 3. 1948  
český diplomat a politik, syn T. G. Masaryka

## „Patentový rok“ Josefa II. (240 let)

Roku 1781 se panovník mocnářství opravdu činil. Obecně známým patentům o zrušení nevolnictví a tolerančnímu patentu předcházely ještě patenty „poddanské“.

Josef II. se na podzim roku 1781 opravdu „rozjel“. První zářijový den dal svým poddaným hned dva patenty, které se zabývaly právě poddanskou problematikou. Jejich podstatou bylo stanovení postupu při vyřizování poddanských stížností a vymezení kompetencí správních úřadů a soudů. Správním úřadům náleželo rozhodovat o veřejných povinnostech poddaného lidu, jako byly kontribuce, nebo o přestupcích, jichž se dopustila vrchnost proti císařským rozhodnutím, jako bylo třeba vymáhání roboty nad sazbu dekretů. Naopak soudy měly podle tohoto právního předpisu rozhodovat o soukromých sporech mezi vrchností a poddanými, pokud jedna strana popírala výpověď strany druhé nebo

pokud se strany rozcházejí ve výkladu. Další patent upravoval trestní stíhání poddaných. Zaváděl pravidlo, že poddaní nesmějí být trestáni bez předchozího výsledku, a stanovil povolené tresty, které může vrchnost vůči svým poddaným použít. Došlo k výrazné změně, protože vězení nesmělo ohrožovat zdraví odsouzeného. Obvyklé mučení a bití karabáčem nebo holí nahradila pouta na nohou a nucené práce v nich. Pravda ale je, že bití poddaných bylo v jistých případech později opět povoleno. Přesto to byl významný krok k humanizaci vězeňství. Panovník si uvědomoval zaostalost mocnářství a pilně pokračoval v duchu osvícených reforem své matky. Celkovým uvolněním poměrů a rozšířením svobod



Císař Josef II., 1776

umožnil postupný nástup a rozvoj industrializace a také z jeho pohledu nezamýšlené národní uvědomění a jazykovou svébytnost. Čechy a Morava se začaly nadechnout...

-babok-

foto © Wikimedia Commons

## Poslední korunovace dobrotivého trotha (185 let)

Dne 7. září 1836 proběhla v Chrámu sv. Víta poslední korunovace. Českým králem se stal Ferdinand V. a o tři dny později byla korunována také císařova manželka Marie Anna Savojská.

Příbuzné si člověk nevybírá. Již od svého narození to neměl budoucí císař jednoduché. Jeho rodiče byli bratranec a sestřenice prvního stupně, prarodiče dokonce vlastní sourozenci. Genetická degenerace způsobená až příliš blízkými vztahy příbuzných měla za následek Ferdinandovu epilepsii, vodnatost mozku a poruchu řeči. Přestože byl považován za neschopného, ovládal bravurně kromě němčiny dalších pět jazyků, jedním z nich byla dokonce čeština. Měl výborný hudební sluch, hrál na trubku a na klavír. Jeho laskavá a přívětivá povaha mu získala oblibu mezi Pražany a vynesla

přízvisko Dobrotivý. Pro Vídeň byl naopak hlupákem – trothlem. Přestože se s Ferdinandovým vládnutím příliš nepočítalo, nastoupil na trůn po smrti svého otce Františka II. Vnitřní politika však byla zcela v rukách mocného hraběte Metternicha. Proti své vůli Ferdinand Dobrotivý v prosinci 1848 abdikoval. Zbytek života strávil se svou ženou Marií Annou v Praze, na zámku v Zákupcích a v Ploskovicích.

Naďa Morávková



Poslední korunovace českého krále v Chrámu sv. Víta, září 1836

foto © Wikimedia Commons

4. 9. 1781 (240 let)

„Nejvyšším nařízením **zapovědino** bylo **řeholníkům** na svaté hroby a na osvobození zajatých křesťanů z otroctví tureckého **žebřatí**.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 775) Josefským zákazem byli postiženi zejména trinitáři a řehole špitálnické.

8. 9. 1306 (715 let)

„**Rudolf**, kníže rakouské, volený **král český**, spolu s císařem Albrechtem, otcem svým, přijel do Prahy okolo dne Narození Panny Marie a **pojal** sobě **manželku Rejčku**, jinak Alžbětu, pozůstalou vdovu po králi Václavovi II.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 786)

11. 9. 1316 (705 let)

„**Petr N. (Žitavský) opatem** klášteřa zbraslavského **učiněn**. Ten sepsal kroniku o králi Václavovi II. i III. a o králi Janovi jazykem latinským, kteráž Zbraslavská, aneb Chronicon Aulae Regiae slove.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 794)

11. 9. 1346 (675 let)

**Karel IV.** je za přispění svého otce Jana Lucemburského a strýce arcibiskupa trevírského Balduina **zvolen římskoněmeckým králem**, což bylo později označováno za „diplomatický triumf“ Jana Lucemburského. Králem byl korunován 26. 11. 1346 v Bonnu kolínským arcibiskupem Walramem.

11. 9. 1951 (70 let)

„**Vlak svobody**“ z Prahy do Aše projel se 110 cestujícími střeženou hranicí do americké okupační zóny v Bavorsku. Místo aby zastavil v Aši, projel do německého města Selb. Do Československa se jich vrátilo 77 (většinou se jednalo o žáky chebského gymnázia a pacienty z Fr. Lázní).



1896

(125 let)

**Zdeněk Štěpánek**

\* 22. 9. 1896  
† 21. 6. 1968  
český herec,  
režisér  
a scenárista



1901

(120 let)

**Jaroslav Seifert**

\* 23. 9. 1901  
† 10. 1. 1986  
český básník,  
nositel Nobelovy  
ceny za literaturu



1906

(115 let)

**Jaroslav Ježek**

\* 25. 9. 1906  
† 1. 1. 1942  
český hudební  
skladatel

## Historia magistra vitae

12. 9. 1786 (235 let)

„Kláster minoritů v Pardubicích **zrušen** byl. Pak 14. nejvyšším nařízením **ustanoveni** byli po krajích normálních škol **komissaři**, kteříž by dohlíželi, aby se všecko v školách řádně a podle pravidel dalo.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 798)

13. 9. 1756 (265 let)

„Vojska Fridricha II., krále pruského, podruhé vstoupila do Čech. První **bitva** svedena **u Lovosic** dne 1. října. 30.000 vojska pruského stálo proti rakouskému, o 3.000, silnějším a výsledek byl... pro Prusy vítězný.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 800)

16. 9. 1966 (55 let)

V rozhlasovém humoristickém pořadu se objevila **první zpráva o existenci** českého velikána **Járy Cimrmana**. Tehdy šlo jen o řídiče parního válce a sochaře, který v nafukovací hale fiktivní (Nealkoholické) Vinárny U Pavouka vystavoval svá umělecká díla, předměty zdeformované parním válcem.

18. 9. 1941 (80 let)

V časných ranních hodinách **najel rychlík** přijíždějící na koleje nádraží v Brně-Židenicích **do velké skupiny dělníků**, kteří za tmy čekali na jiný vlak, jenž je měl odvézt na 6. hodinu do práce v Adamově, kde byli nuceně nasazeni. Na místě zůstalo osmnáct mrtvých a řada zraněných.

22. 9. 1466 (555 let)

„**Domažliční** toho dne **porazili křížovníky**, kteréž byl papež do Čech poslal na záhubu těch, jenž byli pod obojí, nedaleko města, kteréžto místo až podnes od týchž křížovníků slove Křížovnice.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 822)

## Zakladatel onkologického ústavu (150 let)

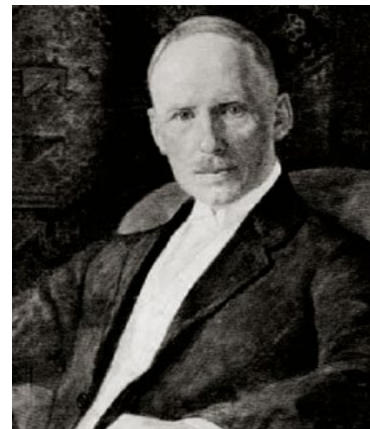
Do rodiny statkáře Františka Xavera Bakeše a sociální pracovnice a etnografky Lucie zavítal čáp. Stalo se v Blansku 16. září 1871 a narodil se jim budoucí uznávaný lékař Jaroslav Bakeš.

Po studii na gymnáziu v Brně pokračoval na lékařské fakultě ve Vídni, kde roku 1895 získal doktorát. Od roku 1902 byl primářem nemocnice v Třebíči, kde působil do října 1909. Později pracoval jako primář a přednosta III. chirurgického oddělení Moravské zemské nemocnice u sv. Anny. Od roku 1922 byl ředitelem chirurgického ústavu Zemské nemocnice na Žlutém kopci. Z iniciativy své matky spoluzaložil 21. 6. 1928 spolek Dům míru a útěchy, ze kterého v roce 1935 vznikl první léčebný onkologický ústav v republice. Na tento ústav přispěl T. G. Masaryk darem 2,5 milionu korun a Jaroslav Bakeš odkazem 2/3 svého majetku. Za svého života doc. MUDr. Jaroslav Bakeš publikoval více než 30 vědeckých



Masarykův onkologický ústav v Brně

prací, často přednášel, demonstroval chirurgické postupy a navrhl a zhotovil sadu dilatačních sond, které jsou nazývány *Bakešovy dilatátory*. Byl také vášnivým sběratelem minerálů



Primář MUDr. Jaroslav Bakeš

a cestovatelem. Při lovecké výpravě do Polska onemocněl zápallem plic, kterému podlehl 5. 10. 1930. Pohřben je v Ořechově u Brna.

M. Foltýn

foto © Wikimedia Commons

## Bohémský mystifikátor (130 let)

Český herec, komik a kabaretiér Saša Rašilov st. (vl. jm. Václav Jan Rash) o sobě celý život tvrdil, že pochází ze zchudlé šlechtické rodiny. Zřejmě šlo o jednu z mnoha mystifikací, ale uvěřit můžete.

Zakladatel herecké generace se narodil do početné rodiny 6. září 1891 v Praze. Je otcem kameramana Alexandra Rašilova, dědečkem herce Saši Rašilova ml. a jeho bratra Václava. V raném mládí přišel o tatínka, později i o matku. Nejprve se vyučil typografem a v oboru pracoval až do začátku první světové války. Z vojenské povinnosti se mu podařilo dostat simulací nervové nemoci. Po návratu do Prahy začal vystupovat v pražských kabaretech a vzhledem k přirozenému hereckému nadání se začal prosazovat i na divadelních scénách. V roce 1921 se stal řádným členem činohry Národního divadla, kde působil prakticky až do své smrti. Vystupováním v kabaretu získal praktické zkušenosti v komunikaci s publikem



Rodinné trampoty oficiála Tříšky, 1949

i v improvizaci, a díky tomu dokázal své postavy obohatit o nové prvky. Na filmovém plátně debutoval v roce 1913 ještě v němém filmu a za svou kariéru vytvořil mnoho nezapomenutelných rolí (Dobryj voják Švejk, Mravnost nade vše, Rozina sebranec, Přijdu hned,

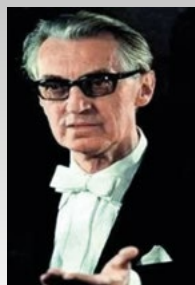


Saša Rašilov před rokem 1935

Rodinné trampoty oficiála Tříšky). Za divadelní umění byl dvakrát oceněn Národní cenou a jmenován zaslužitelným umělcem. Proslul svým bohémským způsobem života, bydlel na hausbótu na Vltavě, později si pořídil dům na Zbraslavi. Saša Rašilov st. odešel ve věku nedožitých šedesáti čtyř let 3. května 1955 a pochován byl na Olšanských hřbitovech.

Alice Braborcová

foto © Wikimedia Commons; www.archivtv.cz



1906

(115 let)

**Václav Smetáček**

\* 30. 9. 1906

† 18. 2. 1986

český skladatel, sbornísta a hobojsista



1916

(105 let)

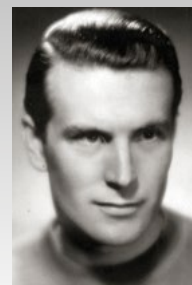
**Karel**

**Kuttelwascher**

\* 23. 9. 1916

† 17. 8. 1959

český letec, letecké eso RAF v bitvě o Británii



1916

(105 let)

**Bohumil Modrý**

\* 24. 9. 1916

† 21. 7. 1963

český hokejový brankář



## První zpěvačka šansonů (120 let)

Výtvarně nadaná zpěvačka a herečka **Milada Ludmila Spazierová-Hezká** (rozená Heská) se narodila 1. září 1901 v Českých Budějovicích. Od mládí se věnovala zpěvu a stala se naší první šansonovou zpěvačkou.

Zájem o kreslení ji přivedl ke studiím na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, kde vystudovala obor krajčářství. Provozovala obchod s uměleckými předměty, které také vyráběla, a živila se i vyšíváním.

Byla členkou Kruhu výtvarných umělků. Proslavila se ale spíše svým zpěvem a občasným herectvím. V roce 1937 natočila první písně na gramofonové desky, které odstartovaly její pěveckou kariéru. Celkem vytvořila asi čtyřicet gramofonových nahrávek, mezi nejznámější skladby patří: Když jsem kytici vázala, Ranní blues,



Nahrávka písně Noční motýl

Přístavní ukolébavka nebo Modravé dálky. Od roku 1940 nahrávala pro firmu Esta, která pro ni zavedla sérii gramodesek pod názvem „Moderní český chanson“. Ve filmech vystupovala většinou

v rolích zpěvaček nebo tanečnic, nazpívala stejnojmennou píseň ze slavného filmu Noční motýl za herečku Hanu Vítovou, dabovala Natašu Gollovou ve snímku Rukavička, kde si i zahrála. Další menší role měla ve filmech Valentin Dobrotivý, Sřevičky slečny Pavlín, Dvojitý život, Klapzubova jedenáctka. Ke konci druhé světové války se věnovala



Milada Spazierová-Hezká, 40. léta

spíše koncertování a nahrávání snímků na gramodesky. Byla krátce provdána za konstruktéra Antonína Spaziera, syna ředitele Škodových závodů na Smíchově. Počátkem 50. let se vrátila do rodných Českých Budějovic, kde 27. 7. 1953 zemřela na srdeční slabost.

-aba-

## Zradil jsi, Přeučile (80 let)

Pokud se řekne protektorátní zrádci, vybaví se mi řada jmen. Výsadek Out Distance a konfident gestapa Karel Čurda, protektorátní ministr školství Emanuel Moravec nebo horlivý konfident gestapa Jaroslav Nachtmann. Přestože i tehdy byly okolnosti zrady mnohdy složitější než prostá touha či potřeba vykonal zlo, zrádce s velkým „Z“ Augustin Přeučil nemá sobě rovného.

Narodil se 3. července 1914 v Třebšíně u Benešova, absolvoval civilní pilotní kurz (1935) a v roce 1936 narukoval do armády jako pilot. Po vyhlášení Protektorátu se neúspěšně pokusil prchnout za hranice – při odchodu z brazilské ambasády byl v létě 1938 zadržen gestapem a ochotně přijal roli agenta. Vyslán byl do Polska, odkud s naší jednotkou odešel do Francie a celou dobu všechny udával. Po pádu Francie odešel do Velké Británie, kde sloužil u 43. a 605. stíhací peruti RAF a jako pomocný instruktor u 55. OTU v Usworthu. Z rozkazu gestapa 18. 9. 1941 dezertoval s letounem

Hawker Hurricane Mk. I. č. W9147, označením PA-A, a nouzově přistál v Belgii u obce Ortho u Bastogne. Lidi, kteří mu pomáhali k útěku, udal, dva z nich nacisté popravili. Unesený letoun byl poté vystaven v Berlíně–Tiergartenu. Přeučil dodal pražskému gestapu zprávy o zahraničním letectvu i jeho příslušnících, za což obdržel 10000 marek, dnes 450000 \$. Poté jako agent gestapa ničil domácí odboj, například v Malé pevnosti Terezín od 2. 11. 1943. Podílel se na výsleších zajatých letců, spolupracoval s Čurdou. Zatčen byl po válce 19. 5. 1945 a hlavní líčení probíhalo



Augustin Přeučil před popravou, 1947

před Mimořádným lidovým soudem v Praze 14. 4. 1947. Člověk sníženého intelektu, psychopat, sociopat a alkoholik souzený za zběhnutí, zradu a udání s následkem smrti byl uznán vinným a odsouzen k trestu smrti provazem. Ještě téhož dne byl ve 21.50 oběšen na nádvoří pankrácké věznice.

-lgs-

## Historia magistra vitae

24. 9. 1886 (135 let)

Zbrojní konstruktér **Václav Holec** se narodil 24. 9. 1886 v Malých Nepodřících († 13. 12. 1954). Je vynálezcem lehkého kulometu ZB vzor 26 a řídil práce na vývoji těžkého kulometu vzor 37. Oba byly licenčně vyráběny ve Velké Británii. Holec přihlásil více než 75 patentů.

25. 9. 1791 (230 let)

Na zasedání Královské české společnosti nauk za účasti Leopolda II. vystoupil **J. Dobrovský** s referátem o oddanosti a náklonosti slovanských národů domu rakouskému, současně však **vyslovil jazykové požadavky** českých vlastenců s poukazem na sílu, kterou představuje slovanský živel.

27. 9. 1531 (490 let)

„**Město Velvary** téměř z gruntu **vyhořelo.**“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 836) Požár postihl město i v roce 1482. Po něm král Vladislav povýšil Velvary podruhé na královské město. Tehdy totiž shořely všechny doklady, že již byly královským městem.

28. 9. 1446 (575 let)

„V středu den sv. Václava v noci, **shořel dům kněžský aneb fara betlémská** v Starém Městě pražském skrze nešetřnost.“ (Kalendář historický národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 839) Samotná kaple ale zůstala nepoškozena. Byla zasvěcena památce betlémských nemluvnátek.

29. 9. 1951 (70 let)

**Emil Zátopek** překonal na stadionu Houštka ve Staré Boleslavi **dva světové rekordy**: 20 km v čase 59:51,8 a hodinovku v délce 20 052 m. Ve Staré Boleslavi zdolal dalších 6 světových rekordů. Stadion nese dnes Zátopkovo jméno.



1931

(90 let)

**Jan Libiček**

\* 28. 9. 1931

† 24. 5. 1974

český filmový a divadelní herec



1931

(90 let)

**Štěpánka Haničincová**

\* 30. 9. 1931

† 27. 10. 1999

česká herečka a televizní moderátorka



1936

(85 let)

**Pavel Landovský**

\* 11. 9. 1936

† 10. 10. 2014

český herec a dramatik

# Chcete válku, nebo mír? (83 let)

Bylo nedělní dopoledne babího léta 18. září 1938, bez srážek, bezvětrí, necelých 20 °C. Přesto něco viselo ve vzduchu. Byla to otázka válka, nebo mír? Tu si kladli mnozí jako F. Peroutka, J. Stránský nebo K. Čapek. A právě zamýšlení Čapkovy vyšlo ono nedělní dopoledne na stránkách Lidových novin. Svá slova v něm adresoval sudetským Němcům.

## Epištola k sudetským Němcům

Dnes události nastupují tak rychle, že to, co píše teď, může být zítra nebo pozítří povídáním už zbytečným; ale cítím, že lépe je mluvit nadarmo než mlčet před osudem ještě pořád odvratitelným. Nemám práva ani moci, abych v této chvíli čímkoliv přispěl k řešení sudetoněmecké otázky; ale jako každý Čech, jako každý Evropan mám právo položit jinou, daleko obecnější a daleko prostší a jednoznačnější otázku: Chcete válku, nebo mír?

bylo moc málo těch, kteří by rovnou řekli: Ano, já chci válku. Snad víc by se našlo těch, kdo by odpověděli: Raději válku nežli dosavadní stav. Taková odpověď by byla vytáčkou; ten dosavadní stav nebyl a není něco definitivně uzavřeného; vyvíjel se po tisíc let a jeho podstatná, pro vás jenom příznivá změna byla už a je opravdu na dosah ruky. Naproti tomu válka je něco, co by se nedalo zastavit ani vzít zpátky; těm miliónům mrtvých byste už život nevrátili. Tady není jenom volba mezi něčím lepším



Karel Čapek, červen 1938



Školní mapa Protektorátu Čechy a Morava

Ani ta válka, ani ten mír se netýkají jenom vás; jsou věcí celé Evropy a celého lidstva. Tuto otázku klade dnes celý svět také někomu jinému, aby na ni jasně a definitivně odpověděl; ale máme, pokud na nás jest, nejvážnější důvody ptát se také přímo a osobně vás, lidí z Kadaně a Liberce, lidí z Krnova nebo Trutnova, nebo kdekoliv jinde stojí krov vaší rodiny: chcete vy, vy sami za sebe, vy podle svého vlastního rozumu a srdce – chcete válku, nebo mír? Můžete tu otázku opáčit a položit ji nám druhým. Bez váhání vám odpovím za všechny Čechy i Slováky, za všechny Evropany: že chceme mír. Tak samozřejmě je obecná jednomyslnost v této věci, že se cítím v právu říci to za nás za všechny: chceme mír pro sebe, pro celou Evropu, pro celý lidský svět; chceme mír pro své děti i pro generace budoucí. Snad budeme my, snad bude celá Evropa donucena bránit se proti porušení míru; ale jedna věc je a bude pro všechny věky jasná, děj se co děj: že v hrozícím konfliktu ta strana, do níž náležíme, válku nechtěla. Věřím pevně, že by také mezi vámi

a horším, nýbrž mezi skutečnostmi napravitelnými a nenapravitelnými. Netřeba se divit, že snad lecko-koho z vás doposud ani ve snu nenapadlo, že by se případná válka mohla skončit jinak než vítězstvím režimu, se kterým jde jeho srdce; to je koneckonců věc přirozená lidské duši – my také nechováme ani nejmenší pochybnosti o tom, kdo by byl vítězem v takové konflagraci; ale asi si to představujeme my a vy právě obráceně. Bylo by asi bezúčelné chtít se předem přehádat o tom, co se má stát; ale zanechme aspoň na okamžik dohadů, ve kterých jste stejně laici a k tomu ještě jednostranně informovaní, a připusťte si ve skrytu druhou možnost: že to ten stát, který nechci jmenovat, prohraje; a ta prohra, na to můžete vzít jed, bude národní katastrofou. Myslete na tu pohromu a její další důsledky jako na pouhou možnost; a pak znovu se před svým svědomím a láskou k svému národu rozhodněte, jste-li pro válku, nebo pro mír. A nemyslete si, že na vaší odpovědi, vy němečtí jednotlivci z Českého Krumlova nebo Karlových Varů nebo Šumperka,

nezáleží a že to, co se stane, stane se z vůle dějin. Ne. Bude to vaše vůle – nebo vaše vina, jak se to vezme; ale byla by to vůle nebo vina strašlivá, a vy, vaše města a vesnice by si ji odnesly nejméně. Tentokrát by se bojovalo na německé půdě; déle než sto let neudělal váš národ tuhle zkušenost – a dnes, to víte, vypadá válka jinak; tomu se říká pokrok vzdělanosti. Dnes nevypovídají války jenom hlavy států, nýbrž národy; a jeden každý z vás představuje ten národ. Není to jen vaše právo, je to vaše povinnost tu otázku si položit a hledat na ni konečnou odpověď. Řeknu upřímně, nedovedu si ani představit tvář člověka, který by řekl: Já chci válku. Ale chcete-li mír – a s tím se neobracím k stranám nebo k vůdcům, nýbrž k lidem soukromým, jako jsem sám; chcete-li opravdu mír, mír pro sebe a své děti, mír pro svůj národ, který milujete – stačí. Potom se domluvíme. Pak už, ať nás cokoliv dělí, budeme mít něco společného, co budeme každý ze své strany podírat: budeme mít společnou vůli k míru. Pak už se z nás i vás stanou spolupracovníci – nejenom na vašem přírodou a dějinami společném sudetském koutě, ale na míru světa. A na záchraně miliónů krásných lidských životů. Ti, kdo by padli – ať by to byl Australan nebo Němec –, mají také nějaká práva, nemyslíte?

Čapek byl přesvědčen, že lidé chtějí mír. Nedovedl si představit člověka, který by řekl, že chce válku. Válku proto nepřipouštěl. Karel Čapek byl moudrý, ve svých úvahách nadčasový muž. Do podpisu mnichovské dohody zbývalo 12 dní, do Čapkovy smrti 99 dní, do vzniku Protektorátu Čechy a Morava necelých šest měsíců a do konce války a totální porážky Německa něco málo přes šest let. Největší válečný konflikt v dějinách trval od 1. září 1939 do 2. září 1945. Postupně do něho bylo vtaženo 70 států s více než 80 procenty obyvatelstva světa. Válčilo se na území 40 států Evropy, Asie, Afriky a Oceánie. O život přišlo kolem 60 miliónů lidí.

Luděk Sládek

foto © Wikimedia Commons; redakce

**PROTOŽE VÍM, JAK DŮLEŽITÉ**

**JE NAJÍT ŽIVOTNÍ SMĚR,**

**VIDÍM TO #PROSTEJINAK**

Adam, evolucionář  
a náš pravidelný návštěvník

Festival pro všechny, kteří to vidí #ProsteJinak

**17. - 19. 9. 2021**  
VÝSTAVIŠTĚ PRAHA HOLEŠOVICE

[www.festivalevolution.cz](http://www.festivalevolution.cz)

**evo  
lut  
ion**  
FESTIVAL



**BEZPEČNĚ  
NA VELETRHU  
SAFE ZONE**

**FOR BIKES  
& SPORT**

12. VELETRH CYKLISTIKY  
A SPORTU

**PŘEDPRODEJ  
VSTUPENEK  
ZAHÁJEN!**  
[vstupenky-pva.cz](http://vstupenky-pva.cz)

**PVA**  
EXPO PRAHA

[www.forbikes.cz](http://www.forbikes.cz)

**1.-3. 10. 2021**

PARTNER

 **SKUPINA ČEZ**


OFICIÁLNÍ VOZY





**Exkluzivní  
květinové  
workshopy**

v romantickém  
prostředí středověké tvrze

 [tvrzdivice](https://www.instagram.com/tvrzdivice)

 [TvrzDivice](https://www.facebook.com/TvrzDivice)

[www.tvrzdivice.cz](http://www.tvrzdivice.cz)



Vltava, Svatojánské proudy



Antonín Dvořák v Nelahozevsi

# Projděte se místy, která znáte z klasických hudebních děl

Inspiraci hledali v přírodě, u zurčících řek, při procházkách ve středních Čechách. Vydejte se v jejich stopách a poznejte místa, kde se Bedřichu Smetanovi v hlavě rozezněla Vltava. Kde se Antonín Dvořák zaposlouchával do šumění stromů, vody i spadaneho listí. Kde Josef Kajetán Tyl viděl bory šumící po skalínách, o kterých se zpívá v české hymně.

Střední Čechy  aktivní



Kutná Hora



Vltava, Nelahozeves

Hluboké údolí řeky Vltavy se skalnatými srázy jen kousek na jih od Prahy je jako stvořené pro milovníky romantického putování krajinou. Ještě před několika desítkami let tu místo štěchovické

přehrady bylo možné sledovat pověstné bouřlivé Svatojánské proudy. A právě ty znějí ve Smetanově Vltavě, symfonické básni z cyklu Má vlast. Slavný hudební skladatel je pozoroval z dnes nepřístupné



Údolí řeky Vrchlice

foto © František Ortman; Václav Bacovský; Jiří Coubal



Zámek Nelahozeves



Vltava, babí léto

Smetanovy vyhlídky. V současné době se za úchvatnými výhledy můžete vydat třeba na naučnou stezku Svatojánské proudy. Začíná ve Štěchovicích poblíž soutoku Vltavy se zlatonosnou říčkou Kocábou. Devítikilometrová trasa vede po levém zalesněném břehu řeky až do Třebenic a prochází i nad známou tramskou osadou Ztracenka. Je dobře značená, nepodceňte však pevnou obuv a své síly – trasa patří k těm náročnějším.

Nenáročná a vhodná i pro menší děti anebo kočárky je naopak trasa, kterou opakovaně procházel Antonín Dvořák, když se vydával podél Vltavy ze

své rodné Nelahozevsi k příbuzným do Kralup nad Vltavou. Hlavou mu jistě zněly tóny jeho pozdějších děl. Značená Dvořákova cesta začíná u domu, kde se umělec před 180 lety v září 1841 narodil. Vede kolem kostela sv. Ondřeje, kde byl pokřtěn, a kolem působivého renesančního zámku. Poté už se přiblíží k Vltavě a po třech kilometrech skončí v Kralupech. Antonín Dvořák procházky miloval, a tak si můžete být jisti, že ať z cesty odbočíte kamkoliv, nejspíš se stále budete držet v jeho stopách.

Řeky inspirovaly nejen hudební skladatele. Josef Kajetán Tyl své dojmy z putování kolem

středočeské říčky Vrchlice zakomponoval do písně Kde domov můj. Vydejte se v jeho šlépějích po značené naučné stezce údolím Vrchlice z Kutné Hory k Vrchlického vodopádům a Velkému rybníku. Z okraje města je procházka po zpevněné rovinaté stezce dlouhá asi 3 km, vyplatí se ovšem začít již u Breuerových sadů a v začátku trasy se pokochat výhledem na historické centrum města pěkně odspodu od řeky. Přesně tak to dělal i místní rodák Tyl.

[www.strednicehy.cz](http://www.strednicehy.cz)



**ŠKODA**  
SIMPLY CLEVER

## Navštivte ŠKODA Muzeum v Mladé Boleslavi a seznamte se s fascinující historií značky ŠKODA sahající až do roku 1895.

Prohlídku muzea je možné spojit s návštěvou **Rodného domu Ferdinanda Porscheho** v Liberci-Vratislavicích v rámci kombinovaného vstupného.

Aktuální informace a otevírací dobu najdete na: [muzeum.skoda-auto.cz](http://muzeum.skoda-auto.cz).

**ŠKODA Muzeum**, tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav,  
T: +420 326 832 038, E: [muzeum@skoda-auto.cz](mailto:muzeum@skoda-auto.cz).

## Lipany výstrahou

(140 let)

Jižně od obce Lipany v okrese Kolín se na malém vrchu tyčí kuželovitý památník, postavený na památku další z českých proher, bitvy u Lipan. Je však také mementem, kdy byl Čech Čechu vlkem.



Lipanská mohyla byla odhalena roku 1881

Lipanská mohyla připomíná bitvu u Lipan (30. 5. 1434), kdy proti sobě stanula husitská vojska a vojska domácí panské jednoty. V bitvě padl husitský vojevůdce Prokop Holý a útěk spasil hejtmány Jana Čapka ze Sán i Jana Roháče z Dubé. Událost zachytil Luděk Marold na slavném panoramatu Bitva u Lipan, jež se dnes takřka bez povšimnutí krčí na pražském Výstavišti. K Lipské hoře byla v minulosti vedena řada táborů lidu, a právě na jednom takovém 29. 5. 1870 vznikla myšlenka postavení Lipanské mohyly. Byl tedy založen spolek Prokop, který vznikl za účasti českobrodských a kolínských občanů. Došlo k podpisu smlouvy s kameníkem Karlem Koutkem (27. 5. 1881) a základní kámen byl položen 29. 6. 1881. K slavnostnímu odhalení Lipanské mohyly došlo 11. září 1881. Památník je tak od té doby výstrahou nám všem, abychom si uvědomili myšlenku motta mohyly, které říká: „Kdož zastavíš se zde, zamysli se, kam vede nesvornost národa.“ U jedenáct metrů vysoké Lipanské mohyly se pravidelně pořádají vzpomínkové akce. Okolí místa bitvy zdobí lípy, stromy Slovanů, národní symbol vůči útlaku. Tak se tato oblast řadí k místům s největším druhovou pestrostí lip u nás. To není náhoda...

Lucie Sládková

## Za vodopády a skalními vyhlídkami Jizerskohorských bučin

Záříjový tip na výlet vás zavede do strmých severních svahů Jizerských hor – do národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny. Zdejší zachovalé a staré bukové lesy s množstvím skalních útvarů se staly naší první přírodní památkou zapsanou na Seznam světového dědictví UNESCO.



Jizerskohorské bučiny

Že jsou Jizerskohorské bučiny opravdovým přírodním klenotem, se můžete přesvědčit na vlastní oči. Asi 9 km dlouhý výlet začíná v obci Hejnice, kde můžete obdivovat barokní chrám Navštívení Panny Marie. Cesta pokračuje přes skalní vyhlídku

Ořešník. Skalisko s vytesaným schodištěm a vrcholovým křížem nabízí výhled na severní svahy Jizerských hor a roklí Štolpichu, kam brzy sestoupíte. V úzkém údolí pak na vás čeká vodopád v podobě balvanité, asi 30 m vysoké peřeje.

A proč jsou zdejší bukové lesy tak zachovalé, že si spolu s dalšími evropskými lokalitami vysloužily zápis do Seznamu světového dědictví UNESCO? Hlavně proto, že se zde nehospodaří, les se ponechává samovolnému vývoji, a proto také zůstal věkově a druhově pestrý. Díky tomu se bučiny dostaly mezi takové poklady světové přírody, jako je proslulý Yellowstone národní park, Bajkalské jezero, africké pláně v Serengeti nebo Velký bariérový útes u Austrálie.



[www.nature.cz](http://www.nature.cz), [www.snamidoprirody.cz](http://www.snamidoprirody.cz)

foto © Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, autor Mgr. Jiří Hušek ml.



Nejstarší horská rozhledna u nás, dokončena v roce 1825, nese název po svém zakladateli, Josefu Johannovi Nepomukovi ze Schwarzenbergu. Víte, na kterém vrcholu tato rozhledna stojí?

- a) Klínovec
- b) Kleť
- c) Klepáč

KARTOGRAFIE

[www.kartografie.cz](http://www.kartografie.cz)

Své odpovědi nám pošlete do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvím Kartografie Praha, a. s.

# KLADENSKÝ ZÁMEK



5. 8. – 14. 11. 2021

KLADENSKÝ ZÁMEK

WWW.KLADENSKYZAMEK.CZ

Projekt podpořila Plzeň 2015 - Evropské hlavní město kultury

## Architekt moderního Rakovníka

Žádné jiné město v Čechách a na Slovensku se nemůže pochlubit tak různorodou a obsáhlou kolekcí staveb od vynikajícího architekta F. A. Libry (1891–1958) jako Rakovník.

S městem s červeným raketem ve znaku Libra úzce spolupracoval od poloviny 20. let do začátku 40. let minulého století. Rodák z Českého Herálce a přední představitel československého funkcionalismu, od jehož narození uplynulo v letošním roce 130 let, vytvořil pro Rakovník hned několik staveb. Po rakovnických stopách F. A. Libry a dalších předních architektů se můžete vydat v doprovodu průvodce 10 zastavení moderní architektury, který získáte zdarma v rakovnickém městském informačním centru.



Masarykova obchodní akademie

# Rakovník

[www.infocentrum-rakovnik.cz](http://www.infocentrum-rakovnik.cz)

## Ted', ted', ted' tu byl. Nějaký Buquoy (240 let)

Český národopisec, podnikatel, matematik, vynálezce, autor přírodovědeckých, matematických a filozofických spisů, který se věnoval ekonomii a finančnictví nebo psal básně a prózu. Vskutku renesančním člověkem byl hrabě Jiří František August Buquoy. Jeho okruh zájmu a znalostí byl na svou dobu nebyvale pestrý.



Jiří František Buquoy, jeden z největších vzdělanců 19. století



Erb rodu Buquoyů



Rodové sídlo, hrad Rožmberk nad Vltavou

Jiří František se narodil 7. září 1781 v Bruselu, do Čech přišel s otcem a sourozenci po rozchodu rodičů (1787). Jeho život je spjatý s krajinou Novohradská, kde se ve svých 22 letech stal dědicem panství po strýčkovi a na kterém sestrojil první dřevěný parní stroj. Ve svých sklárnách objevil unikátní technologii výroby hyalitu, černého neprůhledného skla. V letech 1820–1835 byl ředitelem Národního muzea. Zemřel 19. dubna 1851 v Praze.

Odkaz šlechtice je i dobrým tipem na výlet. Jiří Buquoy vlastnil rozsáhlou část lesů na česko-rakouském pomezí, kde založil dva pralesy, Žofínský a Hojnovodský. Větší a známější Žofínský prales je sice pro návštěvníky uzavřený, pyšní se však stromy, které zde rostou až 400 let a prales se tu již od 18. století vyvíjí bez zásahu člověka. Prales Hojná Voda se dnes nachází na seznamu památek UNESCO a veřejnosti je přístupný, dokonce jím prochází naučná stezka. Oba pralesy jsou nejstaršími rezervacemi ve střední Evropě. Vydáte-li se po stopách Jiřího Františka, nepamenejte si prohlédnout zámek Nové Hrady, který je s rodem Buquoy také úzce spjat.

-red-

foto © Wikimedia Commons

## Dny evropského dědictví v Kolíně

I v Kolíně se v rámci Dnů evropského dědictví každoročně veřejnosti otevírají brány řady památek a koná se mnoho doprovodných akcí.

Město Kolín vás srdečně zve na Den otevřených dveří kolínské radnice (19. 9. od 10 do 12 hod.) nebo na rozhlednu Vodárna (12. 9. a 18. 9.). Nenechte si také ujít Jeruzalém na Labi, soubor kolínských židovských památek. Zdarma můžete navštívit synagogu (12. 9. a 19. 9.) a oba židovské hřbitovy (19. 9.). V pátek 17. 9. proběhne v kolínských ulicích pokládání nových kamenů zmizelých. Prohlídky s výkladem jsou připraveny např. v kostele sv. Jana Křtitele nebo na tvrzi v Hradeníně.

Největším lákadlem bude jistě Bartolomějské návrší, poklad v srdci Kolína (v sobotu 11. 9. za symbolické vstupné 1 Kč). Kromě samotného chrámu sv. Bartoloměje navštivte i barokní



Chrám sv. Bartoloměje

kostnici a zvonici s vystaveným chrámovým pokladem a vyhlídkou na centrum města. V bývalém bytě zvoníka je ke zhlédnutí také část putovní výstavy fotografií Josefa Čáslavy z Turistické oblasti Kutnohorská a Kolínsko s názvem „KUKO známé i neznámé“. Zejména pro děti je připravena moderní interaktivní expozice ve staré farní škole.

Přehled všech akcí konaných v Kolíně a okolí naleznete na [www.historickasidla.cz](http://www.historickasidla.cz).

Město Kolín  
Karlovo náměstí 78, 280 12 Kolín  
tel.: +420 321 748 111  
[www.mukolin.cz](http://www.mukolin.cz)



kolín



Starý židovský hřbitov

foto © L. Renner



# Babí léto ve Vodním mlýně v Hoslovicích

17 km od Strakonice v obci Hoslovic se nachází unikátně dochovaný vodní mlýn na horní vodu. Návštěvníkům připomíná život ve mlýně v polovině 19. století. Podle odborníků je zcela unikátní především z hlediska vývoje mlynářství. Jde o jedinečný v místě dochovaný mlýn v Čechách, vzácný doklad způsobu hospodaření a technologie mletí.



Vodní mlýn Hoslovic získalo do správy Muzeum středního Pootaví Strakonice v roce 2005, a to ve značně zchátralém stavu. Do roku 2007 probíhala náročná rekonstrukce a v roce 2008 mlýn přivítal své první návštěvníky a byl prohlášen za národní kulturní památku.

Vyrazit do Hoslovic můžete i vy, a to od dubna do konce října, a přenést se tak do dob dávno minulých. A zažít autentický obraz života na vesnici.

Během sezony zde muzejníci pořádají tematické řemeslné



akce s pečením chleba a ochutnávkou, pouštěním mlýnského kola a zábavou pro děti. Do konce roku můžete ještě navštívit akce:

**18. 9. Babí léto na mlýně**  
**23. 10. Podzim vchází do dveří** – řemeslné akce, pečení domácího chleba v původní peci, ukázky řemesel, jarmark, kreativní dílničky, areál s domácími zvířaty, folklorní vystoupení.

## otevírací doba

září, říjen | úterý–neděle: 9–16 hod.



**Vodní mlýn Hoslovic**

Vodní mlýn Hoslovic  
 Hoslovic 36, 387 19 Čestice  
 mobil: +420 731 907 308  
 e-mail: [mlyn@muzeum-st.cz](mailto:mlyn@muzeum-st.cz)  
 Fb: <https://www.facebook.com/MSPHoslovic>  
 Inst: <https://www.instagram.com/muzeum.stredniho.pootavi/>  
 Youtube: <https://www.youtube.com>  
 Kanál Muzeum středního Pootaví Strakonice  
[www.muzeum-st.cz](http://www.muzeum-st.cz)





Jindřichohradecký aquapark

## Do kanadského Hradce s dětmi i v září

Nestihli jste o prázdninách návštěvu Jindřichova Hradce? Nevadí. Stihnete to i v září. A bude to mít také kouzlo. Babí léto je pro toulky městem naprosto ideální. Poznejte město, zabavte děti a ještě něco vyhraďte – ideální spojení pro rodiny s dětmi.

Stáhněte si do mobilu aplikaci **POZNEJ HRADEC** a vydejte se na vycházkovou trasu po 22 zajímavých zastaveních s naším interaktivním průvodcem. Z toho 6 hlavních TOP míst musíte navštívit určitě, abyste odhalili tajenku, a mohli se tak zúčastnit soutěže o velké ceny. Pro každého účastníka je připravena v infocentru drobná odměna.

**Státní hrad a zámek** nabízí i v září prohlídky svých ojedinělých prostor i zámecké zahrady. Již třetím rokem probíhá rozsáhlá rekonstrukce **Křížových jeslíček** – největšího lidového pohyblivého betlému na světě – jedné z nejznámějších expozic **Muzea Jindřichohradecka**, která nyní téměř před dokončením, poskytla spoustu zajímavých odhalení. Největší novinkou loňského roku bylo otevření **planetária**, které vzniklo jako projekt, kdy se z původní hvězdárny F. Nušla stalo moderní zařízení evropských rozměrů, jež slouží návštěvníkům ke vzdělávání, zábavě i poznávání vesmírných tajů. Vynechat byste rozhodně neměli návštěvu **Domu gobelínů**, interaktivního muzea pro děti i dospělé s ukázkou ručního tkaní, které má ve městě dlouholetou tradici a proslavila jej na počátku 20. století Marie Hoppe Teinitzerová. Ve **Výstavním domě Stará radnice** na náměstí Míru najdete rozsáhlé divácky atraktivní digitálně řízené kolejiště, na kterém může návštěvník postupně objevovat scenerie a zákoutí železničního provozu. Námětem je hlavní jednokolejná trať, procházející zvlněnou



Náměstí Míru se Starou radnicí

letní krajinou, jež nabízí mosty, tunely, skály, hrady, vodní plochy a podobně. Děni na kolejišti lze oživit pomocí tlačítek, kterými se uvádějí do pohybu interaktivní prvky či některé figurky. To bude bavit děti i rodiče. Úchvatnou podívanou zažijete při **aquashow ve sv. Floriánu**. Jedná se o kombinaci hudby, světelných efektů a videoprojekce.

Volný čas v tomto období můžete s celou rodinou také aktivně využít na **discgolfovém hřišti** v centru města v Mertových sadech, případně zajít relaxovat do **aquaparku či krytého plaveckého bazénu** s vodními atrakcemi.

Až nebudou vaše děti vědět co by, vemte kanady a šup do Kanady. Turistická oblast Česká Kanada se nachází jihovýchodně od Jindřichova Hradce. Právě pro děti se nabízí produkt **Dětská Kanada**. V informačních centrech a u zapojených subjektů

získají děti průvodce, do kterého sbírají razítka, ale také v něm najdou super překvapení! V informačních centrech si pak vyzvednou odměnu.

Vyrazit můžete na **Jindrovu naučnou stezku**, která je příjemným putováním podél Hamerského potoka v délce 10 kilometrů a spojuje město Jindřichův Hradec a rekreační oblast u obce Malý Ratmírov. Dětské návštěvníky na panelech na stezce provádí žabák Jindra. Na jednotlivých zastaveních představuje faunu a flóru krásné a nespoutané přírody **turistické oblasti Česká Kanada**. Tento výlet si můžete zpříjemnit jízdou historickým úzkokolejným parním vlakem do dalších půvabných zákoutí České Kanady.

Stejně tak můžete využít cyklopotenciál oblasti, která je pro cyklisty doslova rájem. Čekají vás mírné kopečky i větší stoupáky a dobrodružství kouká za každým balvanem.



Hrad a zámek Jindřichův Hradec

### Když malí nevědí, velcí poradí...

#### 1. Město Jindřichův Hradec leží v turistické oblasti:

- a) Česká Kanada
- b) Český ráj
- c) České Švýcarsko

#### 2. Co vařila a rozdávala bílá paní na zámku o Zeleném čtvrtku?

- a) bamboráčky
- b) sladkou kaši
- c) hranolky

#### 3. Z Jindřichova Hradce se můžete vydat na výlet:

- a) pendolinem
- b) parním vlakem
- c) šalinou

**?** Své odpovědi nám posílejte do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží od města Jindřichův Hradec zajímavé ceny.

Infocentrum Jindřichův Hradec  
Panská 136/1  
377 01 Jindřichův Hradec  
e-mail: [info@jh.cz](mailto:info@jh.cz)  
[www.infocentrum.jh.cz](http://www.infocentrum.jh.cz)



# Mezinárodní muzeum keramiky v Bechyni

Pobočka Alšovy jihočeské galerie Mezinárodní muzeum keramiky v Bechyni se v první polovině tohoto roku přestěhovala z původních prostor bývalého zámeckého pivovaru do nově zrekonstruované budovy bývalého Domu služeb v Novodvorské ulici.



Pohled do výstavy Mimo kruh

Slavnostní otevření budovy proběhlo 14. srpna a představeny jsou dvě výstavy. Obě instalace **Černobílé: nic není a přitom je** | výběr porcelánu a keramiky ze sbírek AJG a **Mimo kruh** | **Mezinárodní sympozium keramiky v Bechyni** jsou k vidění až do 10. 1. 2022.

První výstava s názvem **Černobílé: nic není a přitom je** návštěvníkům představí výběr porcelánu a keramiky ze sbírek AJG. Každý z nás se jistě setkal s úslovím „Nedívej se na svět černobíle“. Jsou to ale právě ty nejjednodušší premisy, které často podněcují k rozsáhlému dialogu a inspirují ty nehlubší pohnutky lidského vnímání. A právě tato dualita je naším výchozím bodem pro pokračující prezentaci bohatých keramických sbírek Alšovy jihočeské galerie v Bechyni. V nové a rozsáhlé expozici představí AJG sympoziální i zakoupená díla napříč časem až po nejnovější sbírkové přírůstky. Všechny do jednoho vyzývají svým zpracováním,



Pohled do výstavy Černobílé: nic není a přitom je



Pohled do výstavy Mimo kruh

použitým materiálem a motivy k zamyšlení, na jaký konec spektra je lze umístit, a zdali nakonec neskončí v pomyslné „šedé zóně“.

Druhá výstava **Mimo kruh** představí výsledky 29. ročníku Mezinárodního sympozia keramiky v Bechyni, který tentokrát tematizuje keramiku jako materiál současného umění. Jedno z nejstarších



Pohled do výstavy Černobílé: nic není a přitom je

sympozií na světě si letos klade za cíl zkoumat mediální přesahy, vystoupit ze zažitých hranic oboru a přitom zachovat respekt k povaze a specifitě materiálu. Přivítá šest umělců, kteří na médium nahlíží z jiné perspektivy. Mezi nimi italského účastníka Benátského bienále z roku 2017 Salvatora Arancia, japonského umělce Naa Matsunagu, který ve své tvorbě kombinuje keramickou hlínu se dřevem a malbou, a Marca Chiandettiho, který hlínu využívá jako stěžejní materiál, i když je výsledné dílo často nakonec vyrobeno z něčeho jiného. Zastoupeny jsou i tři umělkyně. První z nich je ve Švédsku žijící Ivana Králíková, používající hlínu v rámci svých experimentálních i sociálně-kritických projektů. Mexická umělkyně Jimena Mendoza ve své objektové orientované tvorbě propojuje odkazy na ikonografii, literaturu, mytologii, vizi a představy o vesmíru. V performativních dílech Barbory Dayef se hlína objevuje zejména v surovém nevypáleném stavu, kdy slouží jednou jako příkrývka pro performer, jindy jako prostředek pro vznik antického sloupu s ručně vyrytými kanelurami.

Alšova jihočeská galerie se těší na vaši návštěvu. Více informací na [www.ajg.cz](http://www.ajg.cz).

**alšova  
jihočeská  
galerie**

Alšova jihočeská galerie  
– Mezinárodní muzeum keramiky  
Novodvorská 301, Bechyně  
mobil: +420 725 956 339  
e-mail: [office@ajg.cz](mailto:office@ajg.cz)  
[www.ajg.cz](http://www.ajg.cz)

## Rodinný areál Lipno – spousta zážitků pro všechny generace

Lipno nad Vltavou nabízí obrovské množství zážitků a každý, kdo na jih Čech přijede, si vybírá z pestré nabídky. Navštívit může Stezku korunami stromů, Království lesa, Aquaworld či adrenalinový bikepark. Možností na Lipně je však daleko víc, turisticky atraktivní je v každém ročním období.



Zábavu pro děti i dospělé přináší Království lesa, ve kterém je více než čtyřicet atrakcí. Celý areál je inspirován šumavskou přírodou a nechybí v něm ani živá zvířata v Malé lesní zoo. Království je otevřeno denně až do konce října.

Zcela okouzující atmosféra se dá zažít i na podzim na Stezce korunami stromů, která je otevřena 364 dní v roce. Celorepublikový unikát oslavil v létě výročí od svého otevření a návštěvníkům už devět let umožňuje impozantní výhledy na

půvabnou šumavskou krajinu a lipenskou přehradu. Celková délka Stezky je přesně 675 metrů a leží ve výšce 901 metrů nad mořem.

Nejen cyklističtí nadšenci ocení desítky kilometrů cyklotras nebo adrenalinový bikepark. V půjčovnách si pak mohou zapůjčit specializovaná kola na sjezd, na projíždku kolem jezera nebo kola s elektropohonem. Od Stezky je pak nejlepší vyzkoušet jízdu na sjezdové koloběžce, a vrátit se tak zpět na centrální parkoviště nebo rovnou do hotelu. Milovníci

vodních sportů si snadno zapůjčí motorový člun, plachetnici nebo šlapadlo se skluzavkou i bez. K dispozici je rovněž servis a oprava kol.

Novinek v celém areálu je letos hned několik. V červenci se slavnostního otevření dočkal hotel Element, který kromě pokojů s výhledem na hladinu vodní nádrže disponuje také vlastní restaurací Stodola, v níž šéfkuchař Michal Hruďa připravuje se svým týmem tradiční šumavské pokrmy. Pro dobrou kávu a vynikající zákusek se zastavte ve zbrusu nové cukrárně Povidloň, jež si převzala jméno od tradičního šumavského dezertu, který se zde přímo před vašimi očima připravuje pod vedením šéfcukráře Michala Mandyse.

# Lipno.



[www.lipno.info](http://www.lipno.info)

## Město Tábor je město, kde zažijete historii

Táborská setkání – mezinárodní historický festival 10.–12. září 2021



Letos se festival inspirovaný středověkou historií uskuteční již po 30. Na oslavu jubilea připravujeme pro návštěvníky několik programových dáreků – koncerty Hradišťanu a Jiřího Pavlici, Anety Langerové, Dashy a sólistů Moondance Orchestra, Flamenga Reunion Session či Vladimíra Mertý. Vystoupí také kapely Znouzecnost a Peshata, Swing Band Tábor i orchestr mladých hudebníků Svišti v orchestřišti, symfonický orchestr Bolech či středověká skupina Dei Gratia a Elthin. Milovníci jazzu se mohou těšit na Soul Sisters nebo Tarapacu Jazz. S dechovou hudbou vystoupí Keramička a Muzikanti z Jižních Čech.

Dalšími z dáreků budou speciální tematická ohňová show, noční ohňová show i ohňostroj nad Jordánem. Na tržišti si budete moci

zakoupit výrobky z kůže, ze dřeva, z hlíny, svíčky, koření i šperky. Vstupíte-li do tajemné Uličky podsvětím, potkáte kurtizány, penězokazce, prohnílého preláta, úplatného kněze nebo husitskou stráž, která se snaží lůzu zkrotit. Středověký špitál bude plný medikamentů, masť a koření, seznámit se budete moci s ranhojičem, babkou kořenářkou či lazebníkem a apatykářem. Dětský pláček zaplní historické atrakce, hry a soutěže, chybět nebudou pohádky a divadelní představení. Po splnění všech úkolů na Stezce mladého pracete tě v dobovém ležení slavný husitský vojevůdce pasuje na své práce. Programový „jidelníček“ je nepřeberný.

U nás si vybere každý – děti, vegetariáni i masožruť! V rámci festivalu můžete navštívit restauraci

v husitském stylu, první husitskou krčmu na světě; ochutnat medovinu, víno či středověký nápoj kormu, pohankové placky, pečená vepřová žebra v medové marinádě, chleba se škvarky nebo vybrané středověké lahůdky v některé z útulných taveren. Nenechte si ujít ani rybí žranici – ryby pečené, uzené, marinované či nakládáné. Protože na břehu Lužnice chutná nejlépe!

### Vstupné zdarma!

Pořadatelé a účastníci festivalu jsou povinni dodržovat hygienická opatření platná podle aktuální epidemiologické situace.



[www.taborskasetkani.eu](http://www.taborskasetkani.eu)



Úsvit nového dne, pohled ze Zadova



Horská služba ČR

Dále po žluté

# Šumavou bez hranic

Mé letošní vyprávění o putování Šumavou bude spíše o dojmech než o popisu tras a výletů. Dojmy mé letošní potvrdily ty loňské, ba co víc, dokonce je předčily. Mnohé se mění, přichází nová doba...

Řada lidí přijíždí na Šumavu jako k moři. Ale Gabreta má svá úskalí. Může tu pršet, být zima a foukat nepříjemný vítr. Jsme schopni pak zabavit sebe i své děti? Než byste řekli švec, zklamání z přehnaných očekávání je tu. Jak k tomu přijde-me, že příroda si dělá, co chce, a ne to, co chceme my? Co tu budeme týden dělat?



Okénko na Kvildě



Tak kam, když je zavřeno?



Losí rodinka je tu stále

## Horská Kvilda

Obec dnes tvoří převážně „novostavby“ vyrostlé na základech původních domů. Zájem lidí se tu dělí na tři možnosti: restaurace Rankl, bufet a infocentrum. Možná ještě sochy pana Pavla, tatínka Ing. Pavla, co učil chodit sochy moai na Velikonočním ostrově. Ale je tu ještě něco. Malebné zákoutí, zastavení a rodinná kaplička s pramenem na úpatí hory Sokol z dílny Herberta a Jiříny Honesových.



Kaplička rodiny Honesovy

## Okénko postřehů

Letošní novinkou jsou „okénka“, kdy starší karavan, budka, garáž nebo okno do ulice prodává občerstvení. V šumavských centrech se potkávají místní, lidé, co měli být u moře, a turisté. Mění se komunikace. V samoobsluze v Kašperkách mě starší pán pouštěl k rohlíkům se slovy: „Běžte první, já mám čas, já jsem domácí.“ Zmateně jsem mu poděkoval, ukořistil dva gumáky á 2,50 a zmizel ve frontě na kasu. U Jezerní slati nastupovala do busu paní šedých vlasů s rouškou na jednom uchu a dotazem: „Musím ji mít, já jsem očkováná?“ Řidič odpověděl bez mrknutí oka: „Já taky, proti vzteklině.“ Zakrátko jsem zjistil, že cestovat tu hromadnou s rouškou je společenský přešlap.

## Pondělní Kašperk

Když se rozhodnete vydat na Kašperk a nechcete se potkávat s mnoha lidmi, zvolíte pondělí. Tedy den, kdy je zavřeno. Netušíte, kolik lidí netuší, že v pondělí bývá na památkách zavřeno.

## Stožec – Nové údolí – Stožec

Romantika vlaků je prý ta tam, ale jak pro koho. Pro mě byla představa vydat se vlakem ze Stožce do Nového údolí natolik lákavá, že na perón ve Stožci jsem dorazil s jazykem na vestě, když vlak brzdil. Cesta to byla úžasná! Celých šest minut nádhernou krajinou. Pro návrat do Stožce jsem zvolil žlutou značku (57 minut, 4,6 km). Ve Stožci jen malá „kontrola“ infocentra, je-li tu stále losí rodinka, a pak hurá dál.



U Rankla? K prasknutí!



Bučina, výhled na šumavské velikány



Houba, ham

## Sušice a nové „i“

Novinkou je infocentrum v příjemném městě Sušice. Z budovy radnice se přestěhovalo do nových prostor v horní části náměstí. Je moc pěkné, nabízí vše potřebné a obslouží vás příjemný úsměv. Sušici jsem navštívil v dešti, proto kvůli bazénu, v den, kdy někdo nahlásil bombu v Albertu. Inu, nová doba...



Sušické infocentrum

naopak volím neznačené cesty bez lidí. Z poklidného rozjímání mě vyrušil až přechod přes potůček Bučina, který se pod Kvildou vlévá do Teplé Vltavy. Splněno – suchou nohou. Návrat do Kvildy byl jako probudit se ve fritéze na hranolky. Všude okénka...

## A jak za kopečkama?

Klid a pohoda, tak nějak lze popsat Bavorskou Rudu (Bayerisch Eisenstein), obec na úpatí Velkého Javoru (Großer Arber). V létě nabízí řadu možností, třeba naše oblíbené olympijské sporty – kurzy biatlonu nebo výlet na kajaku divokou vodou Velké Řezné (Großer Regen) mezi Bavorskou Rudou a Zwiesel. Umělecká galerie „Kunsträume grenzenlos“ je v budově bývalé poštovní a telegrafní stanice a Železniční muzeum najdete v budově bývalého lokomotivového depa. Největší atrakcí je přesto Česko-německé nádraží Železná Ruda-Alžbětín.



Hřib smrčkový

## Kvilda – Bučina – Kvilda

Když se rozhodnete v sezoně vydat busem z Kvildy na Bučinu, musíte počítat s tím, že si cestu odstojíte na jedné noze, a snad na té své. Na Bučině pak zatoužíte po klidu. Vyhladovělí cestující mizí na terase hotelu a já do Bavor. Nikde nikdo, jen pár milých turistů s pozdravem grüß Gott (Bůh žehnej). Zajdu do lesa, sednu na souček, vyndám koláček a svačím. Slyším jen lesní ticho. Pro návrat do Kvildy nevolím davové obdivování pseudopramene Vltavy,



Pohled z Bavorské Rudy na Velký Javor

## Großer Arbersee

Co by kamenem dohodil a zbytek došel je horské jezero Großer Arbersee (Velké javoří jezero), jehož okolím vás provede bezbariérová okružní stezka. Takzvané „plovoucí ostrovy“ a impozantní 400 m strmá Arberseewand (Stěna jezera Javor) s malými vodopády nabízejí úžasnou podívanou. Výlet trvá asi 30 minut.



Přechod potoka Bučina suchou nohou



Velké Javoří jezero



Drahá, tohle se mi má vejít do auta?

Luděk Sládek



Hauzírek, Špaček  
**Planeta je Prga**

Princezna Prga stojí před nevídanou hrozbou – jsou tu hnusáci, neekologická monstra ničící naši planetu. Pomoz Prze, neohrožené bojovnici proti zlu, zatočit s hnusáky a ukaž, že ti záleží na tvém okolí.

A proti komu budeš bojovat? Připrav se na Puchlana Smrdutého, Plastora Nezmara, Bordelnici Polétavou anebo Sušivce Pustinu. Nemusíš mít strach, můžeš kdykoliv nakouknout do supr čupr laboratoře, kde se dozvíš o hnusácích spoustu věcí – a hlavně co na ně platí. Taky s sebou můžeš vzít svoje kamarády, protože čím víc vás bude, tím lépe. Máme hezkou planetu, tak si ji chraňme! Zábavná publikace Planeta je Prga vychází z divácky rekordně populárního projektu ČT :D a hravě seznamuje malé čtenáře s principy ekologie i s péčí o své okolí. Na tvorbě knihy se podíleli zkušený autor děl pro děti Petr Hauzírek a ilustrátor Daniel Špaček, známý nejen svou tvorbou vizuálního stylu Děčka.

**? Princezna Prga má své vesmírné plavidlo, které se jmenuje:**

- a) Apollo
- b) Prgolet
- c) Děčkolod'

Své odpovědi nám posílejte do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.



Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize [www.eshop.ceskatelevize.cz](http://www.eshop.ceskatelevize.cz). Novinky můžete sledovat i na [www.facebook.com/ediceCT](http://www.facebook.com/ediceCT).

Pavel Juřík  
**Czerninové**

**Nezahyneš ani ohněm, ani mečem**

Czerninové patří k českým šlechtickým rodům, které již od 12. století ovlivňovaly historii Království českého. Rozvětvili se do řady větví, ze kterých dodnes rostou čtyři: hradecká, vinořská, dymokurská a vrchlabská (Czernin-Morzinové). Například hrabě Heřman, Humprecht, František Josef, Jan Rudolf, Evžen Karel nebo bratři Děpold a Humprecht a jejich bratranec stíhač RAF Manfred Beckett Czernin se nesmazatelně zapsali do dějin. Kniha přináší celkový přehled historie a odkazu rodu Czerninů, informace a portréty jeho nejvýznamnějších osobností, rodokmeny a popisy erbů a přehled jejich nejvýznamnějších hradů, zámků a paláců.

**cena: 399 Kč**  
[www.luxor.cz](http://www.luxor.cz)

Roman Staša  
**Matla**

**Kuchařka plná příběhů**

Zlínský rodák Roman Staša dostal za život spoustu nálepek – hokejka, kuchař, trenér, běžec, cestovatel a mnoho dalších. Po ukončení hokejové kariéry ve 22 letech trénoval děti a dorost a také se věnoval roli profesionálního trenéra. Po vítězství v soutěži Master Chef Česko 2020 založil projekt Bez adresy a vydal kuchařku Matla – Kuchařka plná příběhů. Bude vám vyprávět o svém životním příběhu a chutích života, nepřináší jen obyčejnou kuchařku plnou receptů.

**cena: 399 Kč**  
[www.albatrosmedia.cz](http://www.albatrosmedia.cz)

Josef Pecka, František Nykles, Petr Mazný  
fotograf Jaroslav Vogeltanz  
**Tajemství šumavských vod II.**

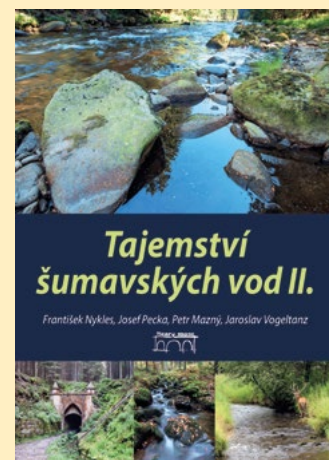
V dalším díle vyprávění o šumavských řekách a potocích vás autoři pozvou na břehy Otavy, Teplé a Studené Vltavy či Schwarzenberského kanálu. Kniha je bohatě ilustrovaná historickými snímky a plánky z muzejních i soukromých sbírek i současnými fotografiemi Jaroslava Vogeltanze. Kniha navazuje na knihu Tajemství šumavských vod I.

**cena: 299 Kč**  
[www.starymost.cz](http://www.starymost.cz)

Karel Poláček  
**Okresní město/Bylo nás pět**

Dva humoristické romány z vrcholné prozaické tvorby autora, v nichž prostřednictvím jemné nadsázky, opakujících se promluv, frází a klíše detailně prozkoumal mentalitu českého maloměsta a obnažil konvenčnost, omezenost a nesmyslnost lidských postojů. Už v románu Okresní město (1936), prvním dílu nedokončené pentalogie, můžeme sledovat bizarní, stereotypy řízený vnitřní svět Poláčekových postav. Naopak ryze komický účinek nepřírodných školometských frází využil Poláček ve svém posledním románu Bylo nás pět (posmrtně 1946).

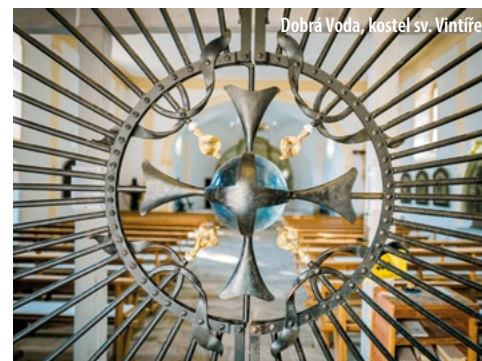
**cena: 339 Kč**  
[www.hostbrno.cz](http://www.hostbrno.cz)



Vintířova skála (1 006 m), vrcholová skála Březniku



Dobrá Voda, kostel sv. Vintíře



# Vintířova stezka v Plzeňském kraji

Unikněme ze stereotypu všedních dní do lůna přírody, kde blahodárně působí na naše smysly šum a vůně lesů, zpěv ptactva a slunce. Vydejme se Plzeňským krajem po pěší dálkové poutní stezce sv. Vintíře, jež nás provede významnými a nádhernými místy regionu.



informačních center, obchodů s potravinami až po nabídku stravovacích a ubytovacích zařízení.

Pro rodiny s dětmi je na stezce vytvořeno šest okruhů. Tři z těchto okruhů jsou doplněny dětskými herními prvky, které zejména menším dětem přinesou vítané rozptýlení. Pokud jsou děti a jejich rodiče příznivci moderních technologií, mohou si

Kaple Anděla Strážce nad Sušicí



Svatý Vintíř, genius loci...



Jdouce ve Vintířově šlépějích poznáme krásy zdejší lesnaté a mírně kopcovité krajiny. Cesta nabízející místa k rozjímání a duševní očistě se vine bavorským příhraničím, a propojuje tak Čechy a Bavorsko. Vintířova stezka je rozdělena do 9 jednodenních etap v průměrné délce 17 km, z nichž 3 etapy vedou v Německu, 1 etapa vedoucí přes

hranici je společná a 5 etap vede v Čechách. Dnes Plzeňský kraj spolu s bavorskými partnery tuto historickou cestu, která je jednou z propojovacích cest sítě Zlaté stezky, znovu proznačil. Pro začátek jednotlivých etap jsou vybrána nástupní místa poskytující plnou turistickou vybavenost – od dopravní dostupnosti, možnosti parkovacích míst,

pro čtyři okruhy pomocí chytrých telefonů stáhnout aplikaci Skryté příběhy a zábavnou formou objevovat příběhy ukryté v krajině – k poznání vybízí Kmotr v kápi nebo třeba Český Achilles.

Podrobné informace o Vintířově stezce a virtuální prohlídce turistických cílů na trase naleznete na [www.turisturaj.cz](http://www.turisturaj.cz).



Cíl EÚS  
Česká republika –  
Svobodný stát Bavorsko  
2014–2020



Evropská unie  
Evropský fond  
pro regionální rozvoj

„Projekt Vintířova stezka je spolufinancován Programem přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014–2020, číslo projektu 255“

  
PLZEŇSKÝ KRAJ

[www.turisturaj.cz](http://www.turisturaj.cz)

## Pension Bohemia

V Krušných horách vám doporučujeme navštívit městečko Horní Blatná, založené r. 1532. Tradiční turistické zázemí vám zajistí Pension Bohemia, nacházející se v západní části náměstí za kostelem sv. Vavřince.



Na Strašidlech

Pension má 30 lůžek ve dvou- a třílůžkových pokojích a jeden apartmán. Všechny pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením a TV. Pobyt se snídaní pořídíte za 490 Kč na osobu/den. Nabízíme polopenze a plné penze s českou kuchyní. Objekt disponuje salonkem, saunou, úschovnou kol i lyží a je využitelný také pro školy v přírodě. Parkování je možné před pensionem a domácí mazlíčci jsou po domluvě povoleni. V Horní Blatné můžete v č. p. 127 navštívit stálou expozici těžby a zpracování



Restaurace pensionu Bohemia

ciínu. V okolí vám doporučujeme „Vlčí jámy“, jako pozůstatek středověké těžby rud. Krásné výhledy nabízí rozhledna na Blatenském vrchu. Při cestě na Boží Dar nezapomeňte na důl Mauritius u Hřebečné nebo Červenou jámu. Pěkný pěší výlet můžete podniknout také na skalní útvary „Strašidla“. Celá lokalita Horní Blatná je jednou z částí Krušných hor zapsaných na seznam UNESCO.

**Pension Bohemia**  
nám. Sv. Vavřince 4  
362 37 Horní Blatná  
mobil: +420 721 477 630, +420 728 867 672  
e-mail: josef@pension-bohemia.cz  
www.pension-bohemia.cz

## Mariánky jsou SUPER NA PODZIM

### #mariankyjsousuper

Mariánské Lázně jsou super po celý rok. Ale na sklonku léta a na podzim je malé západočeské město plné barev, vůní, veselé nálady a pulsující energie. Pokud ještě nevíte, kam vyrazit v září, Mariánky jsou tou pravou volbou.



Lázeňský Food Festival

V září město žije řadou oblíbených akcí. Milovníci nordic walking holi se mohou těšit na oblíbený pochod **Krok ke zdraví** (4. 9.) pro všechny věkové kategorie. Kdo má raději orientaci v terénu, měl by se přihlásit na **Olympijský běh** (8. 9.), a zároveň tak podpořit Českou olympijskou nadaci. Trať si mohou vyzkoušet úplní začátečníci i profesionálové.

**Svatováclavské slavnosti** (11. 9.) oslavují Den české státnosti a svátek svatého Václava. Návštěvníky čeká řemeslný jarmark, rytířská družina, akce pro děti, stylová hudba a večerní zábava.

**Dny evropského dědictví** (14. 9.) se konají každý rok v září a umožňují veřejnosti navštívit nejzajímavější památky všech druhů, které obvykle přístupné nejsou. **Lázeňský Food Festival** je svátek jídla, pití a skvělé zábavy pro malé i velké. Letos bude probíhat od 25. do 26. září.

Přehled všech akcí a podrobný program najdete vždy v kalendáři akcí na stránkách města <https://www.marianskelazne.cz/kalendar/>.



MARIÁNSKÉ  
LÁZNĚ

GREAT  
SPA TOWNS  
of Europe

Turistické informační  
centrum Mariánské Lázně  
mobil: +420 777 338 865  
info@marianskelazne.cz  
www.marianskelazne.cz  
www.mariankyjsousuper.cz

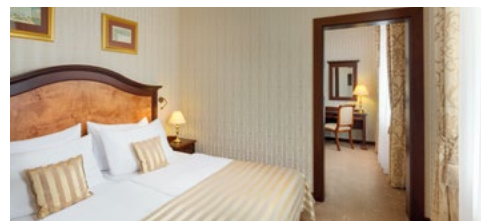
INFO  
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

text a foto © TIC Mariánské Lázně

## Nové Lázně – nová svěžest

Vhodným zázemím pro kvalitní wellness pobyty, dovolenou spojenou s léčením či načerpáním životní energie je lázeňský hotel společnosti Ensana Health Spa Hotels – Nové Lázně.

Nové Lázně už v roce 1896 nabízely skvělé lázeňské prostředí pro nejbohatší návštěvníky, politiky a význačné panovníky své doby. V roce 1904 se zde sešli císař František Josef I. a britský král Eduard VII., jenž si Nové Lázně doslova zamiloval.



Dnes se může novorenesanční pětihvězdičkový hotel pochlubit spojením zrenovované elegantní architektury s moderními technologiemi. Výhodou perfektní polohy v centru Mariánských Lázní hned u rozlehlého parku podtrhuje ubytování v 97 špičkově vybavených pokojích. Zážitek z široké palety wellness procedur umožňuje fascinující historické prostředí. V dochovaných Římských lázních čekají na hosty dva původní bazény z roku 1896,

bazén s protiproudem, whirlpool, sauny, parní lázeň, ochlazovací bazének nebo relaxační místnost k odpočinku. Relaxovat můžete v královské kabině Edwarda VII. nebo v Císařské kabině rakouského monarchy Franze Josefa I. Habsburského. Mariánské Lázně nabízejí výjimečné spojení zabydleného lázeňského centra s okolní divokou přírodou Slavkovského lesa, což vybízí k různorodým pěším výletům a cyklovýježděním. Na své si přijdou také golfisté na prvním golfovém hřišti u nás – Royal Golf Club Mariánské Lázně. Stačí už jen přijet a oddat se golfové vášni i slastnému lázeňskému odpočinku.

[www.ensanahotels.com](http://www.ensanahotels.com)

foto © Ensana Health Spa Hotels



Františkánský konvent s kostelem  
Zvěstování Panny Marie

Maketa krovů kostela



Stavební historik Michal Panáček



# Virtuální prohlídka krovu františkánského kostela v Chebu



Františkánský konvent s kostelem Zvěstování Panny Marie je jednou z nejvýznamnějších památek města. Jak vypadá krov kostela, před kolika lety byl postaven, či co znamenají značky, které se dodnes na trámech krovu zachovaly?

To jsou jen některé z otázek, na které vám odpoví mimořádný dokument o jednom z největších a nejstarších zachovaných krovů v České republice. Průvodcem jedinečnou konstrukcí vám bude stavební historik Michal Panáček, který chebské krovky zkoumá a prezentuje již pátým rokem. Nadační fond Historický Cheb virtuální prohlídku realizoval ve spolupráci s firmou REXLIF. Kostel a křížová chodba jsou přístupné zdarma.

## Virtuální prohlídka

[www.historickycheb.cz/cs/projekty/virtualni-pruvodce](http://www.historickycheb.cz/cs/projekty/virtualni-pruvodce)

## Pod střechami chebských domů

Pokud se vám virtuální prohlídka zalíbí a chtěli byste podobné krovky vidět na vlastní oči, můžete navštívit prohlídkovou trasu provozovanou turistickým infocentrem. Rezervovat si ji



Kostel Zvěstování Panny Marie



Křížová chodba konventu

můžete na webu nadačního fondu [www.historickycheb.cz](http://www.historickycheb.cz) nebo na webu turistického infocentra [www.tic.cheb.cz](http://www.tic.cheb.cz).

[www.historickycheb.cz](http://www.historickycheb.cz)  
[www.tic.cheb.cz](http://www.tic.cheb.cz)



Nově otevřená Mariina vyhlídka.

# Toulky Bránou do Čech

Nejenom skalní města Českého Švýcarska, k cyklistice vybízející Labská stezka, uchvacující výhledy ze sopečných vulkanitů Českého středohoří, kouzlo královských měst v Dolním Poohří, drsná krása Krušných hor, ale i jezerní království v Podkrušnohoří, to vše je Ústecký kraj.

**Na vrcholu Milešovky mohou turisté nouzově přenocovat** ve Veberově nouzovně. Kapaci-

Celoroční atrakce je v horském středisku na Klínech. Jedná se o přejezd osoby po ocelovém laně

zajištěné na kladce s elektromotorem ze Sport areálu Klíny přes Šumenské údolí na protější kopec (1 400 metrů), odtud zpátky na původní kopec dolů k nástupišti lanovky (800 metrů) a lanovkou zpět nahoru. Celkem 2,2 kilometru adrenalinové jízdy je v krásné krušnohorské přírodě ve výšce až 150 metrů nad zemí rychlostí až 75 km/hod.

**Nová jezera – čistá voda, krásné prostředí a klid.** Víte, že jezera **Milada** a **Most** vznikla zatopením povrchových uhelných lomů? Napouštěla se řadu let a za tu dobu tu nerušeně vznikl nový ekosystém s množstvím velmi zajímavých druhů ptáků a dalších živočichů. Chcete se koupat, jezdit na kole, běhat nebo kitovat? Všechno je tu možné! Okolí jezer se neustále upravuje tak, aby zpříjemnilo pobyt všem návštěvníkům v přírodě. V sezoně se můžete občerstvit u stánků, půjčit si sportovní vybavení (šlapadla, paddleboardy, kánoe atd.), a strávit tak krásný letní den.

**Mariina vyhlídka** u Jetřichovic v Českém Švýcarsku má nový altán. Pro své úchvatné výhledy na další skály – Jetřichovické skalní město, zříceninu hradu Falkenštejn, Bukovou horu aj. – patří k nejvyhledávanějším turistickým cílům.

**V Žatci navštivte novou expozici v radniční věži Žatec v proměnách času**, která popisuje vývoj města a v konečném důsledku má být místem, které by měli turisté navštívit jako první. Po pro-



Zipline Klíny



Jezero Milada

ta zařízení je deset lůžek na dvou dřevěných masivních pryčnách a nabízí dobítí drobných digitálních spotřebičů ze solárních panelů. Nouzovna je ideální pro přenocování při dálkových pochodech, přechodech Českého středohoří anebo při výrazném zhoršení počasí.

**Přijďte se prolétnout do Krušných hor** na nejdelší **Zipline Klíny** v České republice, 5. nejdelší v Evropě a 20. nejdelší na světě.



Radnice s náměstím v Žatci

hlídce se rozhodněte, kam se v Žatci vypravíte dál. Sami si vyberte cíl či téma, v turistickém informačním centru si vezměte letáčky či mapky a poznávejte některou z mnoha kapitol města s více než tisíciletou historií.

Více tipů na dovolenou, akce a výlety najdete na [www.branadocech.cz](http://www.branadocech.cz).



**Brána do Čech**  
[www.branadocech.cz](http://www.branadocech.cz)

[www.branadocech.cz](http://www.branadocech.cz)

## Vinobraní ve Stranné

Vinařská obec Březno společně s místními vinaři zve všechny milovníky vín na vinobraní, které se koná dne 2. října.



Stranná s vinicemi



Vinobraní ve Stranné

Obec Stranná je od roku 1964 součástí obce Březno, leží na levém břehu řeky Ohře pod hrází vodní nádrže Nechanice. První písemná zmínka o existenci Stranné je z roku 1351. Název je českého původu a je odvozen z podstatného jména stráň – zřejmě proto, že ves ležela na úbočí nad břehem Ohře. Původní vesnice byla roku 1820 zcela zničena sesuvem půdy a zbylým domkům se začalo říkat Stará Stranná. V roce 1821 nově postavené vesnici pak Nová Stranná.

Vinná réva se tu pěstovala již ve 13. století. V dnešní době tady působí tři vinaři, vinařství Hlava, vinařství Němeček a Vičické vinařství Mikulášek. Abyste zjistili, jak se jim práce daří, budete

muset přijet a ochutnat. Na vinobraní každoročně zavítá i historická osobnost Bušek z Velhartic, aby lidem připomněl stále platné nařízení Karla IV., které říká, že je nutné na jižních svazích vysazovat vinnou révu. Historie je bezesporu zajímavá záležitost, ale dnešní návštěvník bude chtít okusit i z nabídky 21. století, a proto budete moci ochutnat nejenom víno, ale i burčák, sýry, ovocné mošty, dobová jídla – a to vše za zvuků cimbálové hudby.

**Infocentrum Březno**  
 Štefánikova 82, 431 45 Březno  
 tel.: + 420 474 692 016  
 e-mail: [infocentrum@obecbrezno.cz](mailto:infocentrum@obecbrezno.cz)  
[www.obecbrezno.cz](http://www.obecbrezno.cz)

## Chmelařské muzeum

Každý milovník chmelového moku by měl alespoň jednou za život navštívit Chmelařské muzeum v Žatci. Jedná se o největší muzeum svého druhu na světě.



Na ploše 4000 m<sup>2</sup> představuje vývoj chmelářství od středověku do současnosti. Krom sbírek zde objevíte industriální architekturu města proslulého nejvyšším chmelem na světě. Dozvíte se vše o pěstování chmele i jeho využití při vaření piva.

Pro děti máme připravenou hru „Cesta chmelového skřítky Hopa“ s řadou zábavných úkolů. Otevřeno je od dubna do října, od úterý do neděle, vždy od 10 do 17 hodin.



[www.chmelarskemuzeum.cz](http://www.chmelarskemuzeum.cz)

text a foto © Chmelařské muzeum v Žatci

## ZÁŘIJOVÉ LITOMĚŘICE, TY MUSÍTE NAVŠTÍVIT!

- 45. ročník výstavy Zahrada Čech
- Vyhlídková věž Kalich
- Muzeum Křišťálový dotek
- Historická sklepení
- Expozice dolu Richard
- Galerie marionet
- Katedrála sv. Štěpána s věží
- Tradiční Vinobraní
- Dílna ručního papíru
- Hrad Litoměřice s expozicí českého vinařství
- Světnička K.H.Máchy
- Galerie Felixe Holzmann
- Severočeská galerie výtvarného umění
- Radobýl

Další atraktivity:

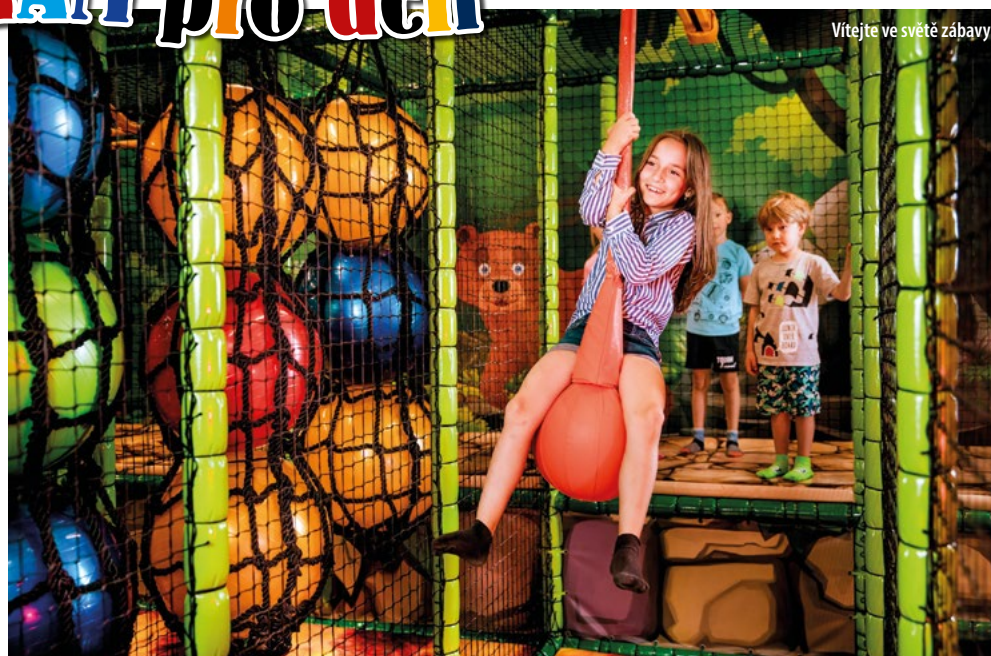
Labská cyklistická stezka, lodní doprava po Labi, prohlídkové trasy napříč městem (okruh církevní památky, za pivem a vínem, za kávou, s dětmi, kdo se to na nás dívá, baroko, po stopách Karla Hynka Máchy)

Litoměřice

[www.litomerice.eu](http://www.litomerice.eu)

 Litoměřice Srdcem





Vítejte ve světě zábavy



Zažijte radost a smích

## Funpark aneb Opičárny povoleny

CENTRUM BABYLON Liberec vás zve do nového zábavního parku. Rozšiřuje tak široké spektrum vyžití pro rodiny s dětmi o další středisko – Funpark. To vyrostlo na místě bývalého babylonského nákupního městečka.



Nekonečné klouzání



Pořádná kanonáda

### Ukažme dětem, že pohyb je bezva zábava

Babylon nabídne nejen dětem další možnost aktivní hry, které není v dnešní době nikdy dost. Děti se čím dál více věnují virtuální zábavě, chybí jim pohyb i osobní kontakt s kamarády a často i rodiči. Funpark zve děti do hravého světa, kde si procvičí a rozvinou pohybové dovednosti, koordinaci, mrštnost, ale i představivost a tvořivost pomocí mnoha atrakcí, které jim nový zábavní park nabízí. Funpark Babylon chce dětem ukázat zdravější alternativu virtuálního světa.

### Funpark pro malé i velké

Svůj oblíbený hrací prvek si tu najde každý – od batolete po teenagera. Funpark je vybaven měkkými herními atrakcemi pro ty nejmenší návštěvníky, skluzavkami, prolézačkami, trampolínami pro ty větší



Originální akrobacie

a i náctiletí se tu nudit nebudou. Mohou zkusit zdolat všechny překážky v ninja aréně, překonat lanovou stezku nebo si zahrát fotbal či basket na uzavřeném sportovním hřišti. A to samozřejmě není zdaleka vše. Všechny děti bez rozdílu věku si mohou vyzkoušet mnoho dalších, i interaktivních prvků a atrakcí.

### Udělejte si čas na rodinu

Čas strávený se svými nejbližšími je nenahraditelný. Udělejte si chvíli pro své ratolesti a vezměte třeba i jejich kamarády. Odmění vás radostí v očích a smíchem.

I vy můžete hodit starosti za hlavu. Bavte se společně s dětmi nebo si odpočítejte u dobré kávy v Banana Café. Tak neváhejte a vykouzlete dětem radost na tváři – vezměte je do Funparku Babylon!

### Když malí nevědí, velcí poradí...

#### 1. Jaké zvířátko je v logu Funparku Babylon?

- a) slon
- b) opice
- c) chobotnice

#### 2. Jak se jmenuje oblíbená atrakce ve Funparku, kde musíte zdolat vrchol a pak sklouznete dolů?

- a) sopka
- b) mrakodrap
- c) vodopád

#### 3. Co je nutné mít na nohou při návštěvě Funparku?

- a) boty
- b) ponožky
- c) ploutve

**?** Svě odpovědi nám pošlete do 15. září z [www.kampocesku.cz/souteze](http://www.kampocesku.cz/souteze) nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží celodenní vstupné do Funparku Babylon.



Funpark Babylon  
Nitranská 1  
460 07 Liberec  
[www.funpark.cz](http://www.funpark.cz)



## ZAŽIJTE JIZERSKÉ FRIŠNO každým kouskem svého těla!

[www.jizerky.cz/podzim](http://www.jizerky.cz/podzim)



## Náchodský zámek ožije krásou doby vlády rodu Kuronských

V sobotu 11. září se Státní zámek Náchod a přilehlá nádvoří navrátí do doby vlády Petra Birona, vévody Kuronského a Zaháňského. Byl to právě on, kdo přispěl ke kulturnímu i sociálnímu rozkvětu celého panství.



**Náchodské Kuronské slavnosti** vás zvou na pěvecká vystoupení sborů z Náchoda a okolí, rozmanitý řemeslný trh regionálních produktů s tvořivými dílnami, rozšířené prohlídky náchodského zámku, slavnostní příjezd vévody s jeho družinou (ve 13.00 hodin), výstavu dravých ptáků i šermířská vystoupení. Děti se mohou těšit na bohatý

doprovodný program – žonglérské workshopy, soutěže a mnoho dalšího.

Celodenní program bude zakončen vystoupením zpěvačky Moniky Absolonové s Boom! Bandem Jiřího Dvořáka (od 19.30 hodin, vstupné 100 Kč, snížené 50 Kč).



**Těšíme se s vámi na náchodském panství na viděnou!**

**Městské informační centrum Náchod**  
Masarykovo náměstí 1, 547 01 Náchod  
tel.: +420 491 426 060, mobil: +420 778 411 680  
e-mail: [infocentrum@mestonachod.cz](mailto:infocentrum@mestonachod.cz)  
[www.mestonachod.cz](http://www.mestonachod.cz)

## Člověk a medvěd? Jde to dohromady?

(295 let)

Když se sejdou dva predátoři na jednom teritoriu, nedopadne to většinou dobře. Člověk vyhubil medvědy na většině našeho území během 17. a 18. století.



Medvěd hnědý

Na jednu stranu se nelze tehdejšími, ale vlastně i dnešními hospodářům divit jejich pohledu na medvědy. Dennodenní nelehký boj o živobytí vám během chvíle může rozmetat návštěva neinvazivní šelmy. Můžete přijít o med nebo o část stáda a někdy se terčem útoků stanete i vy sami. Obzvláště včelařství hrálo dříve významnou roli, protože med byl do konce 18. století prakticky jediné sladidlo před nástupem řepného cukru. Navíc k tomu přidejte oblíbenou medovinu nebo neustále potřebný včelí vosk na výrobu svíček, horu masa a kvalitní kůži... Poslední medvěd byl údajně zastřelen v české části Krkonoš roku 1726. Událost připomíná nástěnná malba ve vstupní hale vrchlabského zámku. Jako doklad existence dříve poměrně rozšířené šelmy v Krkonoších slouží také zeměpisné názvy – Medvědí louky, Medvědí skála nebo Brlohy. V okolí Špindlerova Mlýna si dnes můžete projít 8,5 km dlouhou naučnou Medvědí stezku, kde potkáte zcela jistě sedm medvědů – ze dřeva. Stezka je vhodná i pro rodiny s dětmi a začíná (jak jinak) na samotném vrchu Mědvědín. V roce 2018 se objevily zprávy o opětovném výskytu medvěda v oblasti Krkonoš. Podle odborníků se na rozdíl od vlků spíše jedná o migrující zvíře nebo zvířata bez věrohodných dokladů o jejich usídlení. Nějaký ten volně se pohybující medvěd by se určitě ale hodil. Mohl by umravnit neukázněné turisty, kteří se pohybují mimo značené stezky. Medvědi ale nevědí, že turisté nemají zbraně...

-babok-

## Cholera na Moravě

(190 let)

Epidemie cholery postihla Moravu a Slezsko také v letech 1831–1832. Cholera pandemie měla své počátky v Číně a Indii mezi lety 1817–1824.



Počáteční srpnový výskyt cholery v Hradištském kraji se rozšířil do Brněnského kraje a 21. 9. 1831 byl zaznamenán výskyt cholery již v samotném Brně. Tam onemocnělo za necelé čtyři měsíce 1 604 osob, z nichž zemřelo 614, nejčastěji ve věku mezi 30 až 40 lety. V listopadu téhož roku pak zasáhla epidemie Jihlavský kraj. Po skončení epidemie došlo k vyhodnocení jejího průběhu a zveřejnění poznatků, které se osvědčily při léčení cholery v budoucnu.

-felix-

## Okupace Brna 1866

(155 let)

Okupaci Brna v létě 1866 předcházela bitva u Hradce Králové, ke které došlo 3. 7. 1866. Pruská armáda v ní porazila Rakušany a táhla dál k Brnu.



Pruský král a císař Vilém I.

Do města Prusové vstoupili 12. 7. 1866. Požadovali zajištění jídla pro 8 000 mužů a 2 500 koní včetně ubytování. Ten samý den přijel do Brna princ Friedrich Karl a k večeru bylo ve městě již na 50 000 pruských vojáků. Někteří byli ubytováni v bytech, jiní venku. Do města přibyl 13. 7. 1866 i pruský král Vilém I. a kancléř Bismarck. Okupace Brna Prusky trvala 2 měsíce a byla příčinou cholery. Pruské vojsko opustilo město až 13. 9. 1866.

-mf-

**ALPA**

**ALPA BYLINNÝ MASÁŽNÍ GEL KAŠTAN**

**ALPA BYLINNÝ MASÁŽNÍ KRÉM ARNIKA**

**ALPA LIHOVÉ BYLINNÉ ROZTOK FRANCOVKA**

**POZNEJ LEGENDU NA VLASTNÍ KŮŽI**

Tradiční masáží přípravky Alpa jsou významnou součástí přípravných a regeneračních masáží.



Hned třikrát bude město hostit mistrovské klání ČR. Fandit můžete účastníkům Ústecké 21, závodníkům minikár nebo leteckým modelářům. Přicházející podzim mohou cyklisté přivítat cyklojízdou v rámci Dne regionu. Cílovým místem je letos obec Řetůvka, kde proběhne kulturní program. A kdo se v noci nebojí, může navštívit muzejní noc s nádechem podzimu.



## Ústí nad Orlicí v pohybu

Zveme vás do Ústí nad Orlicí na tradiční regionální a republikové akce. Po jednadvacáté proběhne městská slavnost **Město v pohybu**. Letos se koná pouze tři dny a v náhradním termínu, ale přesto s účastí profesionálních umělců.



- 2.– 4. září **Město v pohybu** | Městská slavnost s kulturním programem a profesionálními umělci
- 3. září **Den regionu** | Setkání členských obcí regionu Orlicko-Třebovsko, cyklojízda bude končit v Řetůvce
- 4. září **Mistrovství ČR leteckých modelářů** (RCVS), letiště v Ústí nad Orlicí
- 9. září **Muzejní noc s nádechem podzimu** (téma ovoce), městské muzeum
- 11.–12. září **Ústecká 21** | Tradiční mezinárodní automobilové závody „do vrchu“ (soudobá i historická vozidla)
- 18.–19. září **Závody minikár** | Mistrovství ČR a Pohár ČR v závodech minikár na Andřově chlumu



**[ou]** Město Ústí nad Orlicí

Turistické informační centrum  
tel.: +420 465 514 271  
e-mail: ic@muuo.cz  
www.ustinadorlici.cz  
www.poznejustinadorlici.cz





Blíž přírodě

# Pojďte s námi do přírody!

- Navštivte přírodně cenné lokality po celé České republice.
- Vydejte se s námi pěšky, na kole či s kočárky na naučné stezky.
- Sledujte rostliny a živočichy z vyhlídek a pozorovaten.
- Objevte s námi orchidejové louky, pralesy a památné stromy.
- Podívejte se do nitra obnovených rašelinišť a mokřadních luk.
- Vyberte si lokalitu na [www.blizprirode.cz](http://www.blizprirode.cz) a vyrazte s NET4GAS a ČSOP do přírody!

**Rozvíjíme společensky odpovědnou politiku ochrany přírody s ohledem na současné a budoucí generace a jsme jedním z největších firemních dárců v oblasti ochrany přírody v České republice.**



[www.blizprirode.cz](http://www.blizprirode.cz)

**OLOMOUČ**

Dny evropského dědictví.

/ středověká kuchyně s ochutnávkou  
/ ukázka dobových zbraní  
/ historické kostýmy  
/ stará řemesla a dílny

14.00–18.00  
/ Historické odpoledne

19.30  
/ **VÁCLAV III. – O HISTORII JEDNÉ KRÁLOVRAŽDY**  
Agentura Lafayette, z.s. uvede divadelní inscenaci Jana Sulovského o posledních okamžicích života posledního mužského Přemyslovce, který byl před 715 lety úkladně zavražděn v Olomouci.

Web: [www.olopremyslovci.cz](http://www.olopremyslovci.cz)  
FB: [@Olopremislavci.cz](https://www.facebook.com/Olopremislavci)

# HISTORICKÉ ODPOLEDNE

## NEDĚLE 12. ZÁŘÍ 2021

### VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ OLMOUČ



## i Kolín



### Rozhledna Vodárna Kolín

Milovníky výhledů i technických památek zve k návštěvě unikátní technické a architektonické památky meziválečné architektury. Věž vysoká 45 m nabízí výhled na značnou část Polabí. Unikátní je přístup do prostoru bývalé vodní nádrže.

[www.vodarnakolin.cz](http://www.vodarnakolin.cz)



kolín

## i Vyšší Brod



Nejjihnější bod ČR se nachází na česko-rakouské st. hranici. Z Vyššího Brodu k němu vede žlutá turistická trasa přes zaniklé osady, samotné místo je označeno žulovým kamenem s pamětní deskou. Také je zde informační tabule a schránka s razítkem.

[www.ivyssibrod.cz](http://www.ivyssibrod.cz)



## i Zbiroh



### Zbirožský puchýř podesáté

Tradiční turistický pochod s názvem Zbirožský puchýř startuje v sobotu 11. září od 8 hodin v Městském muzeu ve Zbiroze. Trasy v délce 9 a 17 km nás povedou krajem osobností Zbirožska.

[www.zbiroh.cz](http://www.zbiroh.cz)



## i Jáchymov



### Knihovna Latinské školy v Jáchymově

Zve vás k návštěvě Expozice Knihovny Latinské školy v renesančních prostorách radnice. Knihy jsou prezentovány multimediální, audiovizuální a interaktivní formou. Otevřeno denně od 9 do 16 hod.

<https://latine-school.cz>



## i Cheb



### Divadlo jednoho herce

Od čtvrtka 30. 9. do pondělí 4. 10. se představí šest českých a tři zahraniční herci a performeři, přinášející to nejlepší ze žánru one man show, sólových projektů a monodramat.

[www.tic.cheb.cz](http://www.tic.cheb.cz)



## i Lovosice



TIC vám nabídne lákavé turistické cíle ve městě i blízkém okolí Českého středohoří a poradí, kam za sportem i kulturou. Na co se můžete těšit v divadle, galerii či kulturní kavárně LOVO Café? Více na [www.kclovos.cz](http://www.kclovos.cz).

[www.meulovo.cz](http://www.meulovo.cz)



## i Jilemnice



### Krkonošské muzeum

V Krkonošském muzeu v jilemnickém zámku naleznete historii západních Krkonoš i expozici **Bilou stopou**. Nenechte si ujít Metelkuv mechanický betlém, Kávanovu galerii, památky rodu Harrachů a park se vzácnými rostlinami.

<http://ic.mestojilemnice.cz>



## i Ústí nad Orlicí



### Městská slavnost

Turistické informační centrum nabízí nový suvenýr, vratné plastové kelímky s potiskem motivů města Ústí nad Orlicí. Kelímek je opatřen závěsným klipem a cejchováním a můžete ho použít např. 2.–4. 9. při akci Město v pohybu.

[www.ustinadorlici.cz](http://www.ustinadorlici.cz)

[OU] Město Ústí nad Orlicí

## i Chotěboř



### Údolí řeky Doubravy

Naučná stezka začíná u rozcestníku Horní mlýn u Chotěboře a pokračuje do obce Bílek. Na trase dlouhé 5,5 km vás informační tabule seznámí s řadou geomorfologických útvarů. Údolí je od roku 1986 chráněno jako přírodní rezervace.

[www.icchotebor.cz](http://www.icchotebor.cz)



## i Pasohlávky



Obec Pasohlávky u Novomlýnské nádrže nabízí výhledy na Pálavu, nedaleký Kemp Merkur i Aqualand Moravia. Novinkou je Archeologické návštěvnické centrum Mušov – Brána do Římské říše. Kulturní památkou v obci je kostel sv. Anny se sochou sv. Jana Nepomuckého.

[www.pasohlavky.cz](http://www.pasohlavky.cz)



## i Konice



### Zámek Konice

Navštivte barokní zámek Konice a seznámte se na dvou trasách s expozicemi řemesel a krejčovství. Projděte místnost s expozicí audiovizuální techniky, modrý salonek, galerie s aktuální výstavou a velký sál.

[www.mekskonice.cz](http://www.mekskonice.cz)



## i Bartošovice



### Bartošovický luh

Zve vás na procházku přírodní rezervací Bartošovický luh s krásně mean-drující Odrou. Mokřady, rákosiny, mimolesní zeleň a četná prameniště tvoří propojený krajinný celek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

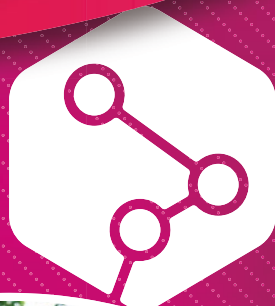
[www.regionpoodri.cz](http://www.regionpoodri.cz)







HRY BEZ MOBILU  
telefon nechte v kapse



# TRIPPER

*Poznávej a bav se!*

## STOPOVACÍ HRY

Skvělá zábava  
pro celou rodinu

200 her  
po celém Česku



[www.tripper.cz](http://www.tripper.cz)



# 30. TĀBORSKĀ ŠETKĀNĪ<sup>®</sup>

mezinárodní  
historický festival

10.–12. září 2021

TRŽIŠTĚ \* DĚTSKÝ PLÁCEK \* ULIČKA PODSVĚTÍM  
STEZKA MALÉHO PRÁČETE \* TEEN ZÓNA \* OHŇOSTROJ  
HRADIŠŤAN & JIŘÍ PAVLICA \* ANETA LANGEROVÁ \* DASHA

  
Jihočeský kraj

tābor 

 HUSITSKÉ  
MUZEUM  
V TĀBOŘE

Tato akce je podpořena z rozpočtu Jihočeského kraje.

[taborskasetkani.eu](http://taborskasetkani.eu)